

Προβληματισμοί

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ
ΜΕΛΕΤΩΝ

HELLENIC
INSTITUTE
OF STRATEGIC
STUDIES

*Η Αμερικανική Αντιπυραυλική Ασπίδα
δοκιμάζει την παγκόσμια
σταθερότητα και ειρήνη*

*Κλιμάκωση απειλών
από την Τουρκία
για το Κυπριακό*

Θέσεις

Υποστράτηγο (ΕΛ.ΑΣ) ε.α.
Π. ΛΑΙΤΑΡΗ
Αχαρνών 421
Διαμέρισμα 3-4-7
11143 - ΑΓ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ

*Βαλκανικές Εξελίξεις
και
Προοπτικές*

*Η Παγκοσμιοποίηση
και ο ρόλος του Έθνους-Κράτους*

Εξοπλισμοί και Ανταγωνισμοί

ΕΚΔΟΣΗ
ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ

ΤΕΥΧΟΣ 4

ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ
2001

ΣΥΜΒΟΛΙΚΗ
ΤΙΜΗ ΔΡΧ. 1

Οι Προβληματισμοί του εκδότου

Ζούμε πλέον στην εποχή της παγκοσμιοποίησης, του δικαιώματος υπεράσπισης των ισχυρών, υπό την κάλυψη των διεθνών οργανισμών, στα εσωτερικά των κρατών δια την υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της ελεύθερης διακίνησης ιδεών, προϊόντων και ανθρώπων, της υποταγής των πάντων στη βουλημία του κερδοίου Ερμή.

Ζούμε στον κόσμο, όπου αρχές, αξίες και ιδανικά μεταβάλλονται σε απαξίες και χάνονται στον ορμητικό των μέσων της σύγχρονης, ελεγχόμενης επικοινωνίας με την υψηλή ταχύτητα αναμετάδοσης του λόγου και της εικόνας και τον άμεσο επηρεασμό της ανθρωπίνης σκέψης.

Υπηρετούμε πλέον έναν άκρατο διεθνισμό, εκπορευόμενο από θέσεις και οχυρά, από τα οποία καταπολεμήσαμε μία προγενέστερη μορφή άλλης προέλευσης, η οποία συνθελλήθη μάλλον από τα δικά της εγγενή μειονεκτήματα και συσσωρευμένα αμαρτήματα, παρά από την πολεμική της άλλης πλευράς. Αυτό όμως δεν φρονιματίζει.

Δημιουργούμε την Ενωμένη Ευρώπη και τον Ευρωπαϊκό πολίτη, ενώ διαλύσαμε την Γιουγκοσλαβία. Αντιθέσεις και επιδιώξεις, κατά πως συμφέρει, των ισχυρών και υλοποιήσεις σεναρίων κάτω των αοράτων σεναριογράφων, με τους πολλούς να σηνοθετούν και να θεούνται στυβαγμένοι στις προβάλλουσες τα έργα τους αίθουσες.

Έχουμε μία χώρα με λαμπρά ιστορία, με πολιτισμό και παράδοση, με αξίες διαχρονικές και πανανθρώπινες, η οποία όμως περιβάλλεται από ένα ασταθές πεδίο με υπολανθάνουσες προκλήσεις και δέχεται σταθερή απειλή κατά της εδαφικής της ακεραιότητας, όπου το δημογραφικό πρόβλημα παρουσιάζεται στην οξύτερη του μορφή, ενώ συγχρόνως δέχεται μεταναστευτικές πιέσεις από τις έχουσες δημογραφικό πλεόνασμα γειτονικές χώρες.

Ζούμε στη χώρα με το μικρότερο εισόδημα από τις χώρες της Ενωμένης Ευρώπης, όπου τα πάντα απαξιώνονται, αντιμετωπίζονται προχειρώς και θοισιάζονται στο αλόγιστο μικροσυμφέρον, στον οχαδελφισμό, στο βόλεμα, στη μετριότητα.

Μέσα σ' αυτό τον κόσμο καλούμεθα, ως ενεργοί πολίτες, να ενόσουμε τις προσπάθειες και τις δυνάμεις και να προσφέρουμε εθελοντικά και ανιδιοτελώς, ενημερώνοντας τα μέλη, τους φίλους και το ευρύτερο κοινό με απόψεις και προτάσεις που εξυπηρετούν το εθνικό και μόνο συμφέρον.

Καλούμεθα να υπηρετήσουμε με συνέπεια τις αρχές και τις αξίες, που η πολιτεία με τα πρότυπα και την παιδεία της μας γαλούχησε και μας άνηψε.

ΙΔΟΥ ο λόγος δημιουργίας της ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ και της εκδόσεως του περιοδικού "Προβληματισμοί", του ελεύθερου βήματος από το οποίο θα παρουσιάζονται με το κύρος, τη γνώση και την υπευθυνότητα των συντακτών θέσεις και απόψεις δια θέματα ενδιαφέροντος της κοινής γνώμης και εμπέπτοντα στους σκοπούς της Εταιρείας.

Η ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ και οι "Προβληματισμοί" θα υπηρετούν το εθνικό συμφέρον και την αλήθεια, αδέσμευτοι, ανεξάρτητοι, ακομμάτιστοι, σθησιζόμενοι στην προσφορά και τη συνεισφορά μελών και φίλων, που επιθυμούν να συμπορεύονται στα ίδια βήματα της αγάπης και του χρέους προς την πατρίδα.

Φιλοδοξούμε την ενίσχυση και όχι την υστερόφημη καταγραφή, θέσεων και προτάσεων που θα διευκολύνουν την υπερίσπιση και κατοχύρωση των εθνικών συμφερόντων.

Προσφέρουμε, διανύοντας ηλικία που ακόμη δεν συνταξιοδοτείται, σ' ένα χώρο γνώριμο, απουδαγμένο και μελετημένο, εκπληρώνοντας το προς την πατρίδα χρέος.

Αντιστράτηγος ε.α. Ηλίας Καζούνας
Πρόεδρος ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ.

Π
Ε
Ρ
Ι
Ε
Χ
Ο
Μ
Ε
Ν
Α

"Προβληματισμοί" του εκδότου.....	2
Ενημέρωση των Ξένων.....	3
Η Αμερικανική Αντιπυραυλική Ασπίδα δοκιμάζει την παγκόσμια σταθερότητα και ειρήνη.....	4
Κλιμάκωση απειλών από την Τουρκία για το Κυπριακό.....	6
Συνέδριο " Στρατηγική 2001".....	8
Θέσεις.....	11
Βαλκανικές Εξελίξεις και Προοπτικές.....	12
Η Παγκοσμιοποίηση και ο ρόλος έθνους-κράτους.....	15
Εξοπλισμοί και ανταγωνισμοί.....	20

Ιδιοκτήτης: Ελληνική Εταιρεία
Στρατηγικών Μελετών
Εκδότης-Διευθυντής: Η. Καζούνας
Υπεύθυνος Συντάξεως: Γ. Κοράκης
Υπεύθυνος Τυπογρ.: Ν. Μπογδάνος
Συντακτική Ομάδα: Γ. Κοράκης
Ι. Ιωάννου, Ε. Σκλήρης, Ε. Τέμπος
DTP - Καλλιτεχνική Επιμέλεια:
Κ. Αργυρόπουλος

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

Διευθύνσεις

Γραφεία: Μαυρομυχάλη 182-184
Τ.Κ. 114 72, Αθήνα

Τηλέφωνα: 6411675, 6411595

Fax: 6411595

E-mail: elesme@otenet.gr

Διαδίκτυο: www.elesme.gr

FOREIGNERS' BRIEFING PAGE

By Konstantinos Argyropoulos

CONTENTS OF THIS ISSUE

.Editorial.....2

.The American Missile Defense tries out world stability and peace. "International cooperation rather than rivalry will lead to universal security and of course the security of the USA"

By M.General D. Kanteres.....4

One of the main priorities of the new American leadership is to bring into being a defense shield called National Missile Defense (NMD). According to Senator Josef Liebermann "The question is not if the system is to be created, but when and how".

The right, as Americans consider it, to protect their homeland meets the objection of all the others, NATO partners included. This international opposition to the American plans, no doubt, sets world stability, security and peace under a new hard and abominable testing. This lately formed stage of American determination to proceed to NMD would lead to situations much worse, than those in the past, where mad armament rallies, competences and terror were prevailing. Already we witness a side effect that brings Russia and China together for a closer cooperation in military sectors so to figure a common body to confront the American one-sided action.

The USA justify their decision to create a protection shield after the threatening they feel into an environment of international terrorism, organizations, political movements and "rogue" countries, as such they consider to be Iraq, Iran, N. Korea and some others that foment, encourage and strengthen terrorism.

It is naive to be believed that any anti-ballistic missile system will protect USA in an absolute degree, from international terrorists, when they could be backed by countries that constitute a technologically advanced counterpart.

Yet, the USA cannot respond to any terrorists' action by striking and destructing all the suspected supporting states and peoples. In case this would happen, then the USA are designated as a devastating reprisal objective.

The benefit of the USA lies with the cooperation with all the countries based on the principles of parity and respect of the rights of states and their people.

.Turkey escalates threatenings on Cyprus issue

By L. General G. Korakis.....6

The situation over Cyprus seems to turn gloomy. The main features of this condition are the multi-leveled impasses and the escalation of threatenings from the Turkish side. The Turks are threatening, the Americans are pressing, the English are intriguing and the Europeans are wavering.

The Turkish version is that embodying Cyprus into European Union without first solving the political problem, peace and stability in East Mediterranean would end up in uncertainty and bisection is firmly consolidated.

The frame Turkish diplomacy is going to move around is that "The two existing states must constitute the starting point for any viable solution. A bilaterally accept-

able solution depend on the recognition of the equal sovereignty of the two parts.

It is convenient for Turkey and her interests to produce threats against neighboring countries by creating provocative conditions, in order to destabilize the existing system of security and cooperation. This practice aims to two strategic objectives. First, the adjustment of policy of a certain state to serving Turkish interests through undiguised threatening of use of violence. Second to influence the security system of the American Administration (National Security Council, Secretaries, Assistants, Ministry of Defense, State Department, Institutes for Strategic-Security and Foreign Policy Studies etc.) Turkey that knows very well how the decision taking system, on security issues, works in Washington, forms her policy and her functions diplomatically, in such a way, so to bring in her measurements the American reactions. These reactions from the side of the American administration perform positively for Turkey in all the European forums as well in Athens and Nicosia.

It is expected that Turkey is going to strain her challenges and threats, so to force Cyprus to abort any European orientation. However, the last word is not meant to be said by the irrelevant.

.Proclamation about the December 2001 meeting, organized by the Hellenic Institute for Strategic Studies, under the title "**Strategy 2001**"......8

.Theses" by personal responsibility of Demetrios Manikas.....11

Ten years ago FYROM was the lucky place to get independence with no bloodshed. Having full knowledge that peace and tranquillity of this place is in danger by relative neighbors (Albania, Bulgaria), this odd sovereignty had to match in a cooperative route with the only, no bad intentions, country, Hellas. Hellas' only sensitivity since 1945 was that she could not tolerate the stealing of the name Macedonia, by a mosaic of ethnics having not a mere relation with the true Makedonians. Ciro Grigorov, protagonist and chief worker, was fully aware of everyone and everything. He knew all about the prehistory and the making of the name Macedonia. Yet, he went on relaying challenges against Greece, even by constitutional binding of the name Macedonia. Grigorov's pursuit was to get as much from other countries as a counter-weight to the Greek pressures. He tolerated the development of corruption in politics, black economy derived by albanian-bulgarian cooperation, that unfolded into arms smuggling, as well fuel and the most serious DRUGS trafficking.

Today this peculiar state existence seems to be weak and impotent to confront the crisis that came in through wide open doors.

.The running events in the Balkans and the likely perspectives

By L. General Christophoros Aggelopoulos.....12

.Globalization and the role of nation-state

By R. Adm. Elias Papafratzeskos.....15

.Armaments and competitions

By L. General Elias Kazoukas.....20

Η Αμερικανική Αντιπυραυλική Ασπίδα δοκιμάζει την παγκόσμια σταθερότητα και ειρήνη

Υποστράτηγου ε.σ.
Δημητρίου Καντερέ
18-2-2001

Ενα από τα πρώτα και κύρια μελήματα της νέας αμερικανικής ηγεσίας υπό τον πρόεδρο κ. Τζορτζ Μπους, αποδείχτηκε, ότι είναι η δημιουργία του συστήματος Εθνικής Πυραυλικής Αμυνας (National Missile Defense-NMD) των ΗΠΑ. Αυτή η απόφαση και η αποφασιστικότητα για την υλοποίησή της διαδηλώθηκε απερίφραστα και σε όλους τους τόνους τόσο κατά την επίσκεψη στις ΗΠΑ της 19μελούς αντιπροσωπείας της Επιτροπής Αμυνας και Ασφάλειας της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του NATO (από 29 Ιανουαρίου μέχρι 6 Φεβρουαρίου του 2001) όσο και στη διάσκεψη του Μονάχου για την παγκόσμια ασφάλεια, όπου ο Αμερικανός Δημοκρατικός γεροισιαστής κ. Τζόσεφ Λίμπερμαν δήλωσε ότι <<το ερώτημα δεν είναι αν θα κατασκευαστεί το νέο σύστημα, αλλά το πότε και το πώς>>.

Η απόφαση και η επιδίωξη των Αμερικανών, όπως τουλάχιστον αυτοί πιστεύουν, να θωρακίσουν τη χώρα τους (homeland), με τη δημιουργία πάνω από αυτήν μίας αδιαπέραστης αντιπυραυλικής ασπίδας θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι πιο φυσιολογικό και λογικό θα έκανε το οποιοδήποτε κράτος. Αναφαίρετο εξ άλλου δικαίωμα όλων των χωρών του κόσμου είναι να ενισχύουν και εξασφαλίζουν την άμυνά τους.

Αυτό όμως το δικαίωμα δεν το αναγνωρίζουν στις ΗΠΑ οι υπόλοιπες μεγάλες και μικρές χώρες του κόσμου δι' αυτό και αυτές αντιτίθενται σθεναρά στην δημιουργία της αντιπυραυλικής ασπίδας. Και δεν

Η διεθνής
συνεργασία και όχι
η αντιπαλότητα θα
οδηγήσει στην
ασφάλεια και των
ΗΠΑ

αντιτίθενται μόνο οι κατ' εκτίμηση ή οι εν δυνάμει αντίπαλοι των ΗΠΑ, όπως μπορεί να θεωρηθούν οι άλλες μεγάλες και με πολλές δυ-νατότητες χώρες του κόσμου- Ρωσία, Κίνα και Ινδία- αλλά και οι σύμμαχοι αυτών χωρών της Δυτικής Ευρώπης. Η αντίθεση αυτή και των δυτικοευρωπαϊκών χωρών ήταν που οδήγησε τον νέο υπουργό άμυνας των ΗΠΑ, κ. Ράμσφελντ, από τις συζητήσεις στη διάσκεψη του Μονάχου να αποκτήσει την <<αίσθηση>> ότι, <<η Αμερική και η Ευρώπη αποκτούν διαφορετικές προοπτικές>> και ακόμη ότι <<ο γεωγραφικός χωρισμός τους θα μπορούσε έτσι να μετατραπεί και σε επιχειρησιακό>>.

Η αντίθεση όλων σχεδόν των άλλων χωρών του κόσμου στα αμερικανικά σχέδια δεν υπάρχει αμφιβολία ότι θέτει την παγκόσμια σταθερότητα, την ασφάλεια και ειρήνη υπό μία νέα σκληρή και αποτρόπαια δοκιμασία. Μία δοκιμασία, που μπορεί να οδηγήσει σε καταστάσεις πολύ χειρότερες από εκείνες των ξέφρενων εξοπλιστικών ανταγωνισμών και του τρόμου του παρελθόντος. Η Ρωσία δια του προέδρου της κ. Βλαντίμιρ Πούτιν και άλλων κυβερνητικών αξιωματούχων κατηγορηματικά έχει διαδηλώσει την απόφασή της, ότι εάν οι ΗΠΑ προχωρήσουν στην ανάπτυξη της NMD, αυτή θα καταγγείλει και θα πάψει να εφαρμόζει βασικές διεθνείς συνθήκες περιορισμού των οπλοστασίων και εξοπλισμών. Η Κίνα ήδη έχει αποκτήσει διηπειρωτικούς βαλλιστικούς πυραύλους, DF (Dong-Feng)-31, βεληνεκούς 8.000 χλμ και σχεδιάζει την κατασκευή των DF-41 των 12.000 χλμ. <<Κινήσεις από κάποιες χώρες να προχωρήσουν στην κατασκευή εθνικών αντιπυραυλικών συστημάτων έρχονται σε αντίθεση με την τάση της σύγχρονης εποχής και είναι επιζήμιες για τις προσπάθειες μη διάδοσης των όπλων, και του αφοπλισμού>> ήταν η άμεση αντίδραση του κινεζικού υπουργείου εξωτερικών στην απόφαση των Αμερι-

Η ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΑΝΤΙΠΥΡΑΥΛΙΚΗ ΑΣΠΙΔΑ

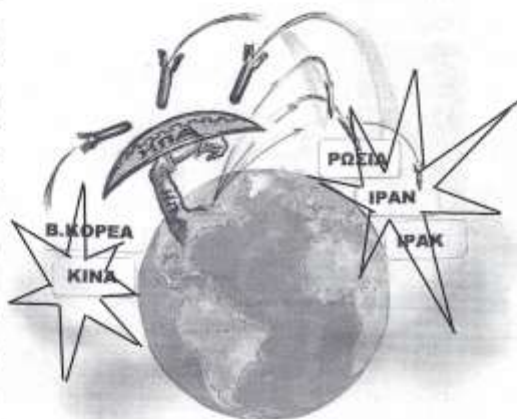
κανών. Η Ρωσία και η Κίνα βρίσκονται πολύ κοντά σε μία στενή συνεργασία, και στον στρατιωτικό τομέα, για την από κοινού αντιμετώπιση της διαμορφούμενης νέας κατάστασης. <<Εάν οι ΗΠΑ αποφασίσουν να κατασκευάσουν εθνικό αντιπυραυλικό σύστημα, η Ρωσία θα επιζητήσει στενότερους δεσμούς με την Κίνα>>, είπε ένα Ρώσος αξιωματούχος στην Ουάσιγκτον στις αρχές Φεβρουαρίου.

Σ' αυτή τη ζοφερή κατάσταση τείνει να οδηγήσει την ανθρωπότητα η απόφαση των ΗΠΑ να καταστούν άτρωτες. Και το εύλογο ερώτημα που γεννιέται είναι πως είναι δυνατόν ένα αμυντικό σύστημα να γίνεται η αιτία, μετά από ένα μικρό χρονικό διάστημα ελπίδων για την επικράτηση της σταθερότητας και ειρήνης και ακόμη της συνεργασίας μεταξύ των χωρών και λαών, η ανθρωπότητα να επανέλθει και πάλι σε διαχωριστικές γραμμές, εξοπλιστικούς ανταγωνισμούς, αντιπαλότητες και ενδεχο-μένως σε συγκρούσεις, οι οποίες αναμφίβολα όχι μόνο κανέναν δεν θα ωφελήσουν αλλά τουλάχιστον επώδυνες για όλους θα είναι. Η απάντηση στο ερώτημα αυτό δεν είναι άλλη από το, ότι η βασική αιτία όλων αυτών δεν συνίσταται στην απόφαση και προσπάθεια των Αμερικανών να καταστήσουν άτρωτη την πατρίδα τους, όπως και δικαιούνται και υποχρέωση έχουν,

αλλά στο φόβο που μία τέτοια εξασφάλιση προκαλεί για τον υπόλοιπο κόσμο.

Οι ΗΠΑ δικαιολογούν την απόφασή τους να δημιουργήσουν την ασπίδα με τις απειλές που αντιμετωπίζουν από τη διεθνή τρομοκρατία-οργανώσεις, κινήματα και ακόμη τις χώρες "παρίες" (rogue), όπως θεωρούν το Ιράκ, το Ιράν, τη Βόρειο Κορέα και άλλες, που κατ' αυτούς ενισχύουν και υποθάλλουν την τρο-

μοκρατία, αυτής της αντι-αμερικανικής περιλαμβανομένης, αντιτίθενται στη θωράκιση των ΗΠΑ όχι γιατί θέλουν αυτές εκτεθειμένες στην διεθνή τρομοκρατία, αλλά διότι φοβούνται τις ίδιες τις ΗΠΑ. Φοβάται δυστυχώς η ανθρωπότητα τις ΗΠΑ περισσότερο από ό,τι φοβάται τους όποιους διεθνείς τρομοκράτες και προτιμάει να απειλείται από αυτούς παρά από τους εξασφαλισμένους πίσω από την ασπίδα Αμερικανούς.

Αυτή είναι η πραγματικότητα και μόνο εάν έτσι γίνει κατανοητή από τους Αμερικανούς η αντίθεση των χωρών του κόσμου στην απόφασή τους να καταστήσουν άτρωτη την πατρίδα τους, και η διεθνή τρομοκρατία θα καταστεί δυνατόν να καταπολεμηθεί και η ανθρωπότητα δεν θα ξαναζηήσει τους ζοφερούς καιρούς της κούρσας των εξοπλισμών και του τρόμου της αυτοκαταστροφής. Εξ άλλου πολύ αφελές θα πρέπει να θεωρείται, ότι το όποιο αντιπυραυλικό σύστημα θα προστατέψει απόλυτα τις ΗΠΑ και από αυτούς έστω τους διεθνείς τρομοκράτες εάν αυτοί έχουν την υποστήριξη των μεγάλων και όλων των άλλων τεχνολογικά προηγμένων χωρών του κόσμου. Η μήπως με την εκδήλωση της οποιας τρομοκρατικής ενέργειας οι Αμερικανοί θα απαντήσουν με την καταστροφή όλων των καθ' υποψία και εκτίμηση

μοκρατία. Σ' αυτό οι Αμερικανοί θα μπορούσαν να έχουν δίκαιο εάν δεν ξεχνούσαν κατ' αρχήν τους βασικούς λόγους που οδηγούν στην διεθνή τρομοκρατία και στη συνέχεια ότι οι χώρες που αντιτίθενται στη θωράκισή της πατρίδας τους όχι μόνο δεν στηρίζουν την τρομοκρατία αλλά απειλούνται ή μπορεί να απειληθούν από αυτήν. Εάν δεν ξεχνούσαν αυτά τα στοιχεία οι Αμερικανοί θα κατανοούσαν ότι οι μεγάλες και μικρές χώρες του κόσμου οι οποίες ουδόλως ευνοούν την όποια

Η ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΑΝΤΙΠΥΡΑΥΛΙΚΗ ΑΣΠΙΔΑ

υποστηρικτών των τρομοκρατών χωρών και λαών; Ούτε αυτό θα το κάνουν διότι όσο τέλειο και αν είναι το σύστημά των ΗΠΑ πάντα και αυτές θα κινδυνεύουν με καταστροφικά αντίποινα. Γι' αυτό με το να θέσουν την ανθρωπότητα αντιμέτωπή τους οι Αμερικανοί το μόνο που θα επιτύχουν θα είναι να οδηγήσουν αυτήν σε μία ατέρμονα προσπάθεια βελτιώσεως και τελειοποιήσεως των αμυντικών και επιθετικών οπλικών συστημάτων και σε ένα φαύλο κύκλο τρομοκρατίας και αντιτρομοκρατίας. Γι' αυτό καμία αμφιβολία δεν θα πρέπει να υπάρχει ότι και αυτές οι πανίσχυρες ΗΠΑ συμφέρον και όφελος θα έχουν όχι από τους ανταγωνισμούς και τις αντιπαλότητες αλλά από τη συνεργασία με τις άλλες χώρες του κόσμου. Συνεργασία όμως βασισμένη στις αρχές της ισότητας και του σεβασμού των δικαιωμάτων όλων των χωρών, των λαών και ανθρώπων. Μέσα σε ένα τέτοιο πλαίσιο συνεργασίας αφ' ενός μεν μπορεί να πάψουν να υπάρχουν τρομοκράτες αλλά και αν υπάρχουν δεν θα μπορούν να τρομοκρατούν ούτε και τις ΗΠΑ. _

*Μεγάλοι πέτρες, άνευ
μικρών, σαθρών κίονοι
τοίχον.*

Αρχαία Παροιμία

Κλιμάκωση απειλών για το

Του Αντιστρατήγου ε.α. Γεωργίου Κοράκη

Η κατάσταση γύρω από το Κυπριακό σήμερα είναι ζοφερή. Το κύριο χαρακτηριστικό της είναι τα πολυεπίπεδα αδιέξοδα και οι κλιμακούμενες απειλές. Απειλούν οι Τούρκοι, πιέζουν οι Αμερικανοί, ραδιουργούν οι Άγγλοι και αμφιρρέπουν οι Ευρωπαίοι. Το πανίσχυρο Συμβούλιο Εθνικής Ασφαλείας της Τουρκίας, που συνήλθε πρόσφατα επανέλαβε τις απειλές της Αγκυρας κατά της Κύπρου τονίζοντας πως ένταξη στην ΕΕ χωρίς προηγούμενη λύση του πολιτικού προβλήματος, θα οδηγήσει σε αβεβαιότητα την ειρήνη και τη σταθερότητα στην Ανατολική Μεσόγειο και θα εδραιώσει την διχοτόμηση. Το συμβούλιο, που συνήλθε με αποκλειστικό θέμα το Κυπριακό έθεσε τα πλαίσια κινήσεως της Τουρκικής διπλωματίας. "Τα δύο υπάρχοντα κράτη είναι η αφετηρία της οποιασδήποτε λύσης. Μιά κοινά αποδεκτή λύση εξαρτάται από την αναγνώριση της ίσης κυριαρχίας των δύο πλευρών" αναφέρει η ανακοίνωση που εκδόθηκε μετά τη συνεδρίαση. Ο Τούρκος πρωθυπουργός

επικαλέσθηκε το τσεχοσλοβάκικο μοντέλο για τη λύση του προβλήματος. Οι τσέχοι και οι Σλοβάκοι χώρισαν φιλικά, χωρίς κανένα πρόβλημα είπε ο κ. Ετσεβίτ. Μας είπε όμως τη μισή αλήθεια. Δεν μας είπε ότι εκεί δεν υπήρξε ξένη εισβολή και βίαιος εκτοπισμός του πληθυσμού, για να δημιουργηθεί ένα ψευδοκράτος σε γή, που δεν του ανήκει. Ο Υπουργός των εξωτερικών κ. Τζέμ συμπλήρωσε ότι θα υπάρξει αντίδραση χωρίς όρια. Το ερώτημα που προκύπτει είναι ότι η συσσώρευση των προκλήσεων και απειλών δημιουργεί νέα δεδομένα ή είναι συνήθης τακτική των Τούρκων, που τούς έχει επιφέρει απτά αποτελέσματα;; Είναι γνωστό, ότι η Τουρκία εξυπηρετεί τα συμφέροντά της στο περίγυρό της με την παραγωγή απειλών εναντίον γειτονικών κρατών ή με την δημιουργία συνθηκών πρόκλησης και αποσταθεροποίησης του υπάρχοντος συστήματος ασφαλείας και συνεργασίας. Η πρακτική αυτή που εδραιώθηκε από συμπεριφορές στη μεταψυχροπολεμική περίοδο στοχεύει σε δύο στρατηγικούς στόχους. Πρώτον στην προσαρμογή της πολιτικής συγκεκριμένου κράτους, στην εξυπηρέτηση των Τουρκικών συμφερόντων μέσω της απροκάλυπτης πολλές φορές απειλής χρήσης βίας.

από την Τουρκία Κυπριακό

Δεύτερον στον επηρεασμό προς όφελος της Τουρκίας του συστήματος ασφαλείας της Αμερικανικής Διοίκησης (Εθνικό Συμβούλιο Ασφαλείας, Υφυπουργοί, Βοηθοί Υπουργοί, Υπουργείο Αμυνας, Εξωτερικών και ιδρύματα-ιστιτούτα μελετών ασφαλείας και εξωτερικής πολιτικής). Η Τουρκία, που γνωρίζει πολύ καλά, πώς λειτουργεί το σύστημα λήψεως αποφάσεων και γενικότερα οι μηχανισμοί ασφαλείας στην Ουάσιγκτον, διαμορφώνει την πολιτική της και λειτουργεί διπλωματικά κατά τρόπο, που να προκαλεί αντιδράσεις στην Αμερικανική Διοίκηση. Οι αντιδράσεις της Αμερικανικής διοίκησης λειτουργούν υπέρ της Τουρκίας σε όλα τα ευρωπαϊκά κέντρα, στην Αθήνα και στη Λευκωσία. Η Τουρκία φαίνεται ότι κάπως καθυστερημένα συνειδητοποίησε, ότι με την διαφαινομένη ένταξη της Κύπρου στην ΕΕ χάνει το στρατηγικό της πλεονέκτημα να κρατά σε ομηρία την Κύπρο, που της επιτρέπει να απειλεί την χώρα μας με πόλεμο σε δύο μέτωπα. Οι συντονισμένες και κλιμακούμενες απειλές για την Κύπρο έχουν, ως στόχο να τρομοκρατήσουν Ελλάδα και Κύπρο, απευθύνονται όμως και προς την Αμερικανική Διοίκηση. Εφαρμόζουν την ίδια τακτική που εφήρμοσαν και στην περίπτωση των S-300. Επεισαν δηλαδή τις ΗΠΑ για τις επικίνδυνες συνέπειες των τουρκικών αποφάσεων και

πράξεων και έτσι άρχισαν οι ασφυκτικές πιέσεις προς Ελλάδα και Κύπρο αφού προηγουμένως λεπτούργησε και ο διάλογος των Βρυξελλών για την επίτευξη του σκοπού. Στο επόμενο χρονικό διάστημα εκτιμάται, ότι θα ενταθούν οι προκλήσεις και οι απειλές από την Τουρκία και όσο πλησιάζουμε προς τό 2004 θα εκδηλώνονται εντονότερα με απώτερο στόχο να ακυρωθεί η ενταξιακή πορεία της Κύπρου. Την αξιοπιστία των Τουρκικών απειλών θα μας την υπενθυμίζουν οι εμπλεκόμενοι στό Κυπριακό και οι δήθεν ενδιαφερόμενοι για εμάς από Αμερική και Ευρώπη και οι δικοί μας θιασώτες της Ελληνοτουρκικής φιλίας που πιστεύουν ότι με υποχωρήσεις θα " ΠΙΑΣΟΥΜΕ ΤΟΝ ΤΑΥΡΟ ΑΠΟ ΤΑ ΚΕΡΑΤΑ". Το παρήγορο όμως είναι ότι στην περίπτωση της ένταξης της Κύπρου στην ΕΕ τον τελευταίο λόγο δεν θα τον έχουν αυτοί που πιστεύουν και λίγοι σύμβουλοι των στην εξημέρωση του θηρίου, αλλά οι τριακόσιοι του κοινοβουλίου.

Το άρθρο εγράφη την
10 Ιουνίου 2001

*Ένιοι των ανθρώπων δια
φόβον ελαττόνων κινδύνων εις
μείζονα κακά εισίασιν.*

Αίσωπος

(Μερικοί, από τον φόβο των
μικροκινδύνων, μπήξαν έπειτα
σε μεγαλύτερα δεινά)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ 10/2001

Το νέο Δ.Σ./ ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ., που
ανεδείχθη από τις αρχαιρεσίες της
5-4-2001, συνεκροτήθη σε Σώμα και
δια μυστικής ψηφοφορίας εξέλεξε
τους κάτωθι:

Πρόεδρος:

Αντιστράτηγος ε.α.
Η. Καζούκας

Αντιπρόεδρος:

Αντιναύαρχος ε.α.
Π.Καβαλιέρος Π.Ν.

Γενικός Γραμματέας:

Αρχιπλοίαρχος ε.α.
Η. Παπαφρατζέσκος Π.Ν.

Γενικός Διευθυντής:

Αντιστράτηγος ε.α.
Χ. Αγγελόπουλος

Ταμίας: Αντιστράτηγος ε.α.

Γ. Κοράκης

Μέλη: Αντιστράτηγος ε.α.

Χ. Μουστάκης

Αντιστράτηγος ε.α.

Ν. Μάρρας

Αντιναύαρχος ε.α.

Γ. Δεμεσίτσας Π.Ν.

Αντιναύαρχος ε.α.

Ν. Φωσπέρης Π.Ν.

Αντιπτέραρχος ε.α.

Ε. Σκλήρης

Υποστράτηγος ε.α.

Δ. Καντερές

Υποναύαρχος ε.α.

Ι. Ιωάννου Π.Ν.

Ταξίαρχος ε.α.

Κ. Αργυρόπουλος

Επιχειρηματίας

Α. Κεφαλλονίτης

Μηχανολόγος

Σ. Ιγγλέσιος

**ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ 2001
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙ
ΤΑΚΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ
ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΟΠΛΙΚΩΝ
ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ**

ΜΑΡΤΙΟΣ 2001
ΑΘΗΝΑΙ, ΕΛΛΑΣ

Διοργάνωση : **ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ
ΜΕΛΕΤΩΝ (ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ)**

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΚΑΙ
ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ
ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ**

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΙΔΕΑ

Μία συνολική **ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΠΕΙΛΗΣ** σε ό,τι αφορά στην Ελλάδα μπορεί να οδηγήσει σε γενικές θεωρήσεις Στρατιωτικής Στρατηγικής όπως π.χ Αντιμετώπιση μεμονωμένης απειλής εξ Ανατολών ή Βορρά με αντίστοιχη ευέλικτη Στρατηγική Αναδιάρθρωση των Χερσαίων Δυνάμεων της Ελλάδος προς την κατεύθυνση της απειλής και στην χειρότερη περίπτωση αντιμετώπιση πολλαπλής απειλής και εκ των δύο ως άνω κατευθύνσεων. Οι θεωρήσεις αυτές μπορούν να οδηγήσουν σε εφαρμογές Στρατηγικών Επιλογών (Δόγματα), σε προτάσεις σε ό,τι αφορά στην Διεύθυνση του Χειρισμού Κρίσεων, σε ανάπτυξη Τακτικών επί του Πεδίου της Μάχης σε συνδυασμό με την επιχειρούμενη αναδιοργάνωση των Ε.Δ, καθώς επίσης και σε επιλογές Οπλικών Μέσων και Συστημάτων με τα οποία θα εξασφαλισθεί είτε η αποτροπή παντός επιβουλευόμενου τα Εθνικά Συμφέροντα της Ελλάδος, είτε η νικηφόρος έκβαση των Πολεμικών Επιχειρήσεων εφόσον κάτι τέτοιο ήθελε απαιτηθεί.

Το διοργανούμενο Συνέδριο επιδιώκει να παρέξει βήμα για την παρουσίαση απόψεων αρμοδίων Υπουργείων, πάσης μορφής Κρατικών και Ιδιωτικών Φορέων, Ανωτάτων Εκπαιδευτικών

Ιδρυμάτων, Ιδιωτικών Επιχειρήσεων καθώς και ανεξαρτήτων Ερευνητών οι οποίοι ασχολούνται με τον ευρύτερο τομέα της Στρατηγικής, της Πολιτικής Εθνικής Αμύνης και των εξ αυτών διαμορφούμενων Εξοπλιστικών Προγραμμάτων.

ΔΙΟΡΓΑΝΩΤΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Διοργανωτής του Συνεδρίου είναι η **ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ (ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ)**.

Η **ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ.** ιδρύθηκε το 1994 και είναι Εταιρία μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα της οποίας οι σκοποί είναι :

* Η Μελέτη, Ανάλυση και Έρευνα σε θέματα Στρατηγικής όπως, ενδεικτικά, στα αφορώντα στην Στρατιωτική Στρατηγική, στη Γεωστρατηγική, στην οικονομική πλευρά, στις επιπτώσεις στο περιβάλλον και λοιπά συναφή αντικείμενα, που απασχολούν ή ανακύπτουν στον Ελλαδικό χώρο, το χώρο των Βαλκανίων αλλά και την γενικότερη περιοχή της Μεσογείου Θαλάσσης και του Ευξείνου Πόντου.

* Η Εξέταση των Θεμάτων Ασφαλείας, που εμφανίζονται στον χώρο, ο οποίος αναφέρθηκε προηγουμένως.

* Η Ενδυνάμωση κάθε προσπάθειας, η οποία αποσκοπεί στην διατήρηση του Ελληνισμού στην Ελλάδα και την αλλοδαπή.

* Η Παροχή σε φορείς της Κρατικής Μηχανής ή της Ιδιωτικής Πρωτοβουλίας των εκτιμήσεων και εισηγήσεων που θα προκύψουν από την ανάλυση των θεμάτων αυτών.

* Η Ενημέρωση της Ελληνικής και Διεθνούς Κοινής Γνώμης καθώς και του Επιστημονικού ή ασχολουμένου με συναφή θέματα Προσωπικού και Ιδρυμάτων της Ημεδαπής και της Αλλοδαπής.

Η **ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ** έχει διοργανώσει και έχει συμμετάσχει σε μια πληθώρα Εκδηλώσεων και Συνεδρίων απομένων των Εθνικών Θεμάτων και Θεμάτων της Εθνικής μας Στρατηγικής.

Πρόεδρος του Συνεδρίου είναι ο Αντιστράτηγος ε.α. **Χ.ΜΟΥΣΤΑΚΗΣ** Επίτιμος Αρχηγός Στραπός, Γραμματέας Συνεδρίου ο

Υποναύαρχος ε.α. **Ι. ΙΩΑΝΝΟΥ Π.Ν.**, και Πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής ο Επίτιμος Διοικητής XII Μ.Π. Αντιστράτηγος ε.α. **Χ.ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ** και μέλη Οργανωτικής Επιτροπής: ο Αρχιπλοίαρχος ε.α. **Η.ΠΑΠΑΦΡΑΤΖΕΣΚΟΣ Π.Ν.**, ο Πλοίαρχος ε.α. **Σ. ΚΟΠΙΤΣΑΣ Π.Ν.** και ο Δρ. **Π. ΜΙΧΕΛΗΣ** Διευθύνων Σύμβουλος του **ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΥΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΓΕΩΔΟΜΩΝ ΣΚΟΠΟΣ**.

Ο γενικός σκοπός του Συνεδρίου είναι η καταγραφή απόψεων και προτάσεων σε ποικίλους τομείς ενδιαφέροντος της Στρατηγικής με έμφαση σε ό,τι αφορά στην συμβολή της Συγχρόνου Τεχνολογίας Μέσων και Συστημάτων στην Αμυντική Θωράκιση της Ελλάδος, ως συμβολή στην αμυντική προσπάθειά της. Ειδικότερα στους επί μέρους σκοπούς του Συνεδρίου είναι να συνδεθούν οι θεματικές ενότητες που αναφέρονται παρακάτω σε ό,τι αφορά στην ακολουθητέα Πολιτική Εθνικής Αμύνης, Εθνική και Στρατιωτική Στρατηγική, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν μελλοντικά στον σχεδιασμό και την συμπλήρωση των αναγκών των Ενόπλων Δυνάμεων.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Οι θεματικές περιοχές ενδιαφέροντος του Συνεδρίου έχουν ως εξής :

* Εκτίμηση Απειλής - Εθνική Στρατηγική (Μόνο υπό ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ.)

* Πολιτική Εθνικής Αμύνης, Γεωπολιτική.

* Διαχείριση Κρίσεων.

* Στρατηγική και Σύγχρονες Αμυντικές Τεχνολογίες.

* Λήψη Αποφάσεων στις Επιλογές Αμυντικού Υλικού.

* Συμβολή Ελληνικής Αμυντικής Βιομηχανίας.

* Παθητική Αμυνα Υποδομή - Έργα

**ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΣ
ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ.**

Οι Φορείς (Κρατικοί, Ιδιωτικοί), Εταιρίες και ανεξάρτητοι Ερευνητές, οι οποίοι ενδιαφέρονται για παρουσιάσεις, οι οποίες είναι

μέσα στις περιοχές ενδιαφέροντος του Συνεδρίου καλούνται να υποβάλλουν μέχρι 30-7-2001 σύντομη περιλήψη της εργασίας τους.

Οι Παρουσιάσεις θα πρέπει να είναι χρονικής διάρκειας περίπου 15 λεπτών περίπου και θα υπάρξει χρόνος για συζήτηση. Προς αποφυγή επιβαρύνσεως του Προγράμματος με Εκδηλώσεις Ενδιαφέροντος, οι οποίες υπεβλήθησαν μετά την λήξη σχετικής προθεσμίας. Κατά το παρόν Συνέδριο ουδεμία εκπρόθεσμη εκδήλωση ενδιαφέροντος θα γίνει αποδεκτή.

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

* 30-7-2001

Πέρασ εκδηλώσεως ενδιαφέροντος και υποβολής περιλήψεων.

* 1-8-2001 / 15-8-2001

Επεξεργασία Παρουσιάσεων.

* 15-8-2001

Καθορισμός Συμμετοχής-Γνωστοποίηση σε ενδιαφερόμενους.

* 30-10-2001

Διαβίβαση υπό συμμετεχόντων τελικού κειμένου παρουσιάσεων για προετοιμασία Πρακτικών.

* ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2001

Πραγματοποίηση Συνεδρίου σε χώρο που θα έχει ήδη καθορισθεί. Διάρκεια κατ'αρχάς δύο ημέρες.

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ - ΧΟΡΗΓΟΙ - ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΝΤΕΣ - ΑΚΡΟΑΤΕΣ

Η υλοποίηση του Συνεδρίου θα βασισθεί στις παρακάτω κατηγορίες Φυσικών ή Νομικών Προσώπων, οι οποίες τυποποιούνται ως εξής :

* Κύριοι Χορηγοί : Αφορά μόνο φορείς (Κρατικούς ή Ιδιωτικούς) οι οποίοι επιθυμούν να προβάλουν τα προϊόντα ή/και το έργο τους.

* Χορηγοί : Αφορά μόνο φορείς (Κρατικούς ή Ιδιωτικούς) ή και Ιδιώτες οι οποίοι επιθυμούν να υποστηρίξουν χρηματικά την εν γένει οργάνωση, άνευ παρουσιάσεως

προβολής του έργου τους.

* Υποστηρίζοντες : Αφορά μόνο Φορείς (Κρατικούς ή Ιδιωτικούς) ή και Ιδιώτες οι οποίοι επιθυμούν να υποστηρίξουν την εν γένει διοργάνωση με μέσα, προσωπικό κ.λ.π.

* Ακροατές : Αφορά Φυσικά Πρόσωπα τα οποία επιθυμούν να παρακολουθήσουν τις εργασίες του Συνεδρίου.

Στο Συνέδριο θα προσκληθούν να χαιρετίσουν ή και να ομιλήσουν Υπουργοί, Υφυπουργοί, Γενικοί Γραμματείς και Ανώτατα Στελέχη εμπλεκόμενων Υπουργείων.

Η όλη εκδήλωση θα λάβει την κατά το δυνατόν μεγαλύτερη δημοσιότητα από τα ΜΜΕ, Ημερήσιο και Περιοδικό Τύπο.

Σε ό,τι αφορά σε Κύριους Χορηγούς θα προβλεφθεί :

ε φ ' ό σ ο ν επιθυμούν να γίνει η σχετική προβολή τους σε κατάλληλα διατιθέμενους χώρους, με προβολή αφισσών, μακετών, προϊόντων οπτικοακουστικών μέσων κ.λ.π.

Σε ό,τι αφορά σε Κύριους Χορηγούς, Χορηγούς και Υποστηρίζοντες ε φ ' ό σ ο ν το επιθυμούν θα προβλεφθεί :

Σ τ ο ν φάκελλο του Συνεδρίου, που θα διανεμηθεί στους Συνέδρους θα γίνεται μνεία περί τούτων.

Σ τ α πρακτικά του Συνεδρίου τα οποία θα εκδοθούν θα γίνεται ανάλογη μνεία.

Κατά την έναρξη και πέρας των εργασιών του Συνεδρίου θα γίνει ειδική μνεία από τον Πρόεδρο του Συνεδρίου.

Σ τ η ν αναπτυσσόμενη ιστοσελίδα Διαδικτύου θα γίνει σχετική μνεία περί της προσφοράς τους.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

Οι Εργασίες και οι Ανακοινώσεις θα δημοσιευθούν σε τόμο (ους) Πρακτικών και θα διανεμηθούν σε αρμόδιους (Κρατικούς και Ιδιωτικούς) φορείς και σε όσους θα συμμετάσχουν στο Συνέδριο.

ΓΛΩΣΣΑ

Επίσημη γλώσσα του Συνεδρίου είναι η Ελληνική και η Αγγλική.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ.

Η συμμετοχή στο Συνέδριο έχει ως εξής.

* Κύριοι Χορηγοί : 1.000.000 δρχ. και άνω

* Χορηγοί : Οτιδήποτε ποσόν επιθυμούν, μέχρι 1.000.000 δρχ.

* Υποστηρίζοντες: Οτιδήποτε υποστήριξη επιθυμούν (χρηματική,προσωπική κ.τ.λ.

* Ακροατές: 10.000 δρχ. Ειδικά για Μαθητές, Σπουδαστές και Φοιτητές 5.000 δρχ.

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ.

Η εκδήλωση ενδιαφέροντος να υποβληθεί στην Οργανωτική Επιτροπή του Συνεδρίου μέσω του συνημμένου Εντύπου στην ακόλουθη διεύθυνση :

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ
ΜΕΛΕΤΩΝ (ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ)
(ΣΥΝΕΔΡΙΟ "ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ 2001")
Μαυρομιχάλη 182-184
11472 - ΑΘΗΝΑΙ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Η Επικοινωνία με την ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ να πραγματοποιείται στα

Τηλέφωνα: 6411675,

6411595

Fax: 6411595

e-mail: elesme@otenet.gr

Ο

Πρόεδρος του Συνεδρίου
Αντιστράτηγος ε.α. Χ. ΜΟΥΣΤΑΚΗΣ

Επίτιμος Διοικητής Στρατιάς

ΕΝΤΥΠΟ
ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΣΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ 2001
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΑΚΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΟΠΛΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

ΕΠΩΝΥΜΟ.....

ΟΝΟΜΑ.....

ΤΙΤΛΟΣ, ΘΕΣΗ.....

ΙΔΡΥΜΑ, ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ, ΦΟΡΕΑΣ(1).....

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ : ΟΔΟΣ..... ΑΡΙΘΜΟΣ.....

Τ.Κ..... ΠΕΡΙΟΧΗ..... ΠΟΛΗ.....

ΤΗΛΕΦΩΝΟ..... FAX.....

Κωδικός - Αριθμός..... Κωδικός - Αριθμός.....

E - mail.....

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΕΠΙΘΥΜΙΑΣ (ΣΗΜΕΙΩΣΑΤΕ ΚΑΤΑΛΛΗΛΑ)

ΚΥΡΙΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ	ΝΑΙ()	ΟΧΙ()
ΧΟΡΗΓΟΣ	ΝΑΙ()	ΟΧΙ()
ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΗΣ	ΝΑΙ()	ΟΧΙ()
ΑΚΡΟΑΤΗΣ	ΝΑΙ()	ΟΧΙ()

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ (ΜΟΝΟΝ ΟΜΙΛΗΤΕΣ).

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΩΣ (ΣΗΜΕΙΩΣΑΤΕ ΚΑΤΑΛΛΗΛΑ)

ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΕΤΑΙ ()

ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ (2) ()

Υπογραφή

Τόπος - Χρόνος

(1): Σε περίπτωση ανεξαρτήτων Ερευνητών δεν συμπληρούται
(2): Οχι αργότερον της 30-6-2001

Η ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ. δέχεται για δημοσίευση στους «Προβληματισμούς» τις εργασίες των μελών και φίλων της πάνω σε θέματα, που περιέχονται στον κύκλο των ενδιαφερόντων της. Οι εργασίες αυτές μπορεί να είναι άρθρα, δοκίμια, συνόψεις μελετών, επιστολές καθώς και κάθε είδους πρόταση, η οποία ήθελε εκτιμηθεί χρήσιμη και καθοριστική προς το συμφέρον του Ελληνισμού. Οι εργασίες να μην υπερβαίνουν τις δύο (2) δακτυλογραφημένες σελίδες Α4. Οι εργασίες υπόκεινται στη θεώρηση της συντακτικής ομάδος για την περαιτέρω εκμετάλλευση. Οι εργασίες σε χάρτινες σελίδες ή κατά πρότιμηση σε δισκέττες PC, δεν επιστρέφονται.

Οι εκφραζόμενες απόψεις στα δημοσιευόμενα στις εκδόσεις της ΕΛ.Ε.Σ.Μ.Ε. άρθρα, αποδίδονται αποκλειστικά στους συγγραφείς των και δεν αντιπροσωπεύουν απαραίτητα τις θέσεις της Εταιρείας.

Η Π.Γ.Δ.Μ. είχε πριν 10 χρόνια την τύχη ν'ανεξα-
τοποιηθεί, μόνη αυτή, αναίμακτα. Με πλήρη γνώση
ότι η ηρεμία του νεοσύστατου κρατιδίου(1)
κινδύνευε από τους βασικούς συγγενείς γείτονες, οι
οποίοι πρώτοι έσπευσαν να το αναγνωρίσουν
(Βουλγαρία, Αλβανία), όφειλε να στραφεί σε μια
πορεία συνεργασίας με τη μόνη γειτονική χώρα, η
οποία δεν το απειλούσε και συγχρόνως μπορούσε
να προσφέρει επικοινωνία, διεξοδό και ουσιαστική
βοήθεια (ηθική και οικονομική) ανάπτυξης και
προσαρμογής στα δεδομένα της νέας εποχής,
δηλαδή την ΕΛΛΑΔΑ. Η ΕΛΛΑΣ, ήταν γνωστό από
το 1945, είχε μία και μόνη ευαισθησία, δεν
μπορούσε ν'ανεχθεί την καπηλεία του ονόματος
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ. Ο πρωταγωνιστής και προτεργάτης
της Κίρο Γκριγκόρφ, ήταν ο πλέον ενήμερος όλων.
Γνώριζε όλη την περί το όνομα προϊστορία, τις
αποκρυπτόμενες δόλιες σκοπιμότητες, αλλά και
τους κινδύνους των επιλογών του. Παρ'όλα αυτά
προχώρησε ή άφησε να προχωρήσουν οι εξελίξεις,
σε μια πορεία προκλήσεων προς την Ελλάδα. Εν
σπουδή προχώρησε σε συνταγματική δέσμευση της
ονομασίας και καταγραφή ανθρωπικών (;) υποθη-
κών κ'υποχρεώσεων. Ανταποκρίθηκε στις Τουρκι-
κές παραινέσεις και παρεμβάσεις, ώστε να προβά-
λει την Τουρκική στήριξη κ'υποστήριξη αντίβαρο
στις ελληνικές υποδείξεις και πιέσεις. Προβάλλων
τους από Βουλγαρίας κ'Αλβανίας κινδύνους, επικέ-
ντρωσε το ενδιαφέρον όλων στην ονομασία. Απώ-
θησε τις ευκαιρίες της αναπτύξεως κ'εκδημοκρα-
τισμού του κράτους του και το οδήγησε στις δυσμε-
νείς συνέπειες των δύο «ΕΜΠΙΡΓΚΟ». Βρέθηκε ο
ίδιος θύμα των εσωτερικών αντιθέσεων του κράτους
του. Αφησε (όχι βέβαια μόνος του) ν'αναπτυχθεί
στο κράτος του μια παρακρατική εγκληματική
παραοικονομία, αλβανικής και βουλγαρικής συν-
εργασίας, η οποία επιδόθηκε σε λαθρεμπόριο
όπλων, ναρκωτικών και ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ. Όσο οι, με-
ταλλαγμένοι σε Σοσιαλιστές, Κομμουνιστές κυβερ-
νούσαν υπήρχε μια σχετική ισορροπία στις σχέσεις
Σλάβων και Αλβανών. Όμως στη Δημοκρατία τα
κόμματα εναλλάσσονται στην εξουσία, έτσι και στην
Π.Γ.Δ.Μ το VMRO διαδέχθηκε τους σοσιαλιστές
και στη θέση του ορθόδοξου (;) Γκριγκόρφ
εκλέχθηκε ο Προτεστάντης Τράϊκόφσκι. Οι εναλλα-
γές αναξωπύρωσαν τις εσωτερικές αντιθέσεις

Αλβανών και Σλάβων. Η στρατιωτική παρουσία των
ΗΠΑ και η έντονη πολιτική/ διπλωματική ανάμιξη
τους, ανέστειλαν την εκδήλωσή τους και το VMRO
(του οποίου τις αντιδράσεις πρόβαλε ο Γκριγκόρφ
ως εμπόδιο στις όποιες θετικές του προποβουλίες),
ως Κυβέρνησις, ευνόησε και προώθησε τη
συνεργασία με την Ελλάδα. Όμως πολύς χρόνος
σχετικής ηρεμίας χάθηκε για την Π.Γ.Δ.Μ. και
δυστυχώς για την περιοχή. Όταν η ανακινλούμενη
νέο Γιουγκοσλαβική κρίσις έφτασε στα σύνορά της
η Π.Γ.Δ.Μ. δεν είχε κατορθώσει να σταθεροποιήσει
μια κρατική οντότητα ικανή, μέσω της αναπτύξεως,
της εννομίας και της λειτουργίας ενός κράτους
πολιτών, ν'αμβλύνει τις εσωτερικές αντιθέσεις και
να υφάνει έναν, άλλης μορφής, συνδετικό ιστό,
ικανό ν'αντισταθεί στα εθνοφυλετικά "οράματα", τα
καλλιεργούμενα κ' υποκινούμενα από τους
φιλόδοξους γείτονες και τους μακρινούς κυνικούς
και σαρκαστικούς υποκινητές κ'υποστηρικτές τους.
Σήμερα το νεαρό κράτος είναι αδύναμο κ'άνικανο
ν'αντιμετωπίσει την κρίση που πέρασε μέσα απ'τις
αφύλαχτες πόρτες του. Τι θα προκύψει; Είτε ένας
συμβιβασμός, ως συνέπεια εξωτερικών πιέσεων, ο
οποίος θα ενσωματώσει μύριες αιτίες μελλοντικών
κρίσεων, έκθετες και πρόσφορες για ενεργοποίηση
από γείτονες και μακρινούς φίλους (;), είτε μια
σύγκρουση των εσωτερικών φυλετικών αντιπάλων,
η οποία, όποια κ'άν είναι η κατάληξη της θα
παρασύρει, θα εμπλέξει και θα περιπλέξει γείτονες
και φίλους και θ'ανοίξει μια ακόμη δυσπεύλωτη αν
όχι κ'ανεπούλωτη πληγή στην περιοχή.

Ο κύριος Κίρο Γκριγκόρφ πρόσφατα επι-
σκεψήθηκε την Ελλάδα για να παρουσιάσει και να
(καλο) πωλήσει το βιβλίο της πολιτικής αυτοβιο-
γραφίας του. Δεν γνωρίζω σε πόσα και ποια από
τα αναφερθέντα δίνει απαντήσεις κ'εξηγήσεις. Σί-
γουρα όμως το ενδιαφέρον μας επικεντρώθηκε στη
δήλωσή του : "Κάποιοι Έλληνες πράκτορες προσή-
γισαν Σκοπιανούς πράκτορες. Αυτούς μου τους έφε-
ρε ο Υπουργός Εσωτερικών και μου μετέφεραν ελ-
ληνική πρόταση εξαγοράς μου με 1.000.000 δολλά-
ρια, για να δεχθώ αλλαγή του ονόματος". Αν όχι τί-
ποτα άλλο, ο κύριος Κίρο Γκριγκόρφ πρόβαλε μια
παγκόσμια μοναδικότητα τεχνικής και διαδικασίας
εξαγοράς Αρχηγού Κράτους. Ελπίζω το υπόλοιπο
περιεχόμενο του βιβλίου του να μην διακρίνεται για
ανάλογη σοβαρότητα κ' υπευθυνότητα.

(1) Χρησιμοποιώ τον όρο κράτος μόνον κ'όχι κράτη άλλο συγγενή για λόγους απλότητας

Βαλκανικές Εξελίξεις και Προοπτικές

Αντιστρατήγου ε.α. Χ. Αγγελόπουλου

Τα Ιστορικά Αίτια

Ιστορικά, η υποβόσκουσα Βαλκανική αστάθεια από τις αρχές του 20ού αιώνα μέχρι σήμερα οφείλεται κυρίως στη μεγάλη διασπορά εθνοφυλετικών ομάδων με έντονες ιστορικές, θρησκευτικές, κοινωνικές και πολιτισμικές διαφορές σε συνδυασμό με τις εκάστοτε παρεμβάσεις των Μεγάλων Δυνάμεων οι οποίες παραβλέποντας την πραγματικότητα αυτή, επέβαλαν τη δημιουργία ή και διάλυση κρατών ανάλογα με τα δικά τους συμφέροντα.

Η δημιουργία της Σοσιαλιστικής Δημοκρατίας της Γ/Β υπήρξε το χαρακτηριστικό παράδειγμα ενός πειράματος συνύπαρξης εθνοτήτων που έμελλε να αποδειχθεί ανεπιτυχές και μάλιστα ιδιαίτερα υψηλού κόστους για τους ίδιους τους λαούς που την αποτελούσαν.

Οι Εξελίξεις

Οι Ευρωπαϊκές εξελίξεις του 1991 απετέλεσαν την θρυαλίδα που προκάλεσε αλυσιδωτές εθνικιστικές εκρήξεις στα Βαλκάνια οι οποίες εκδηλώθηκαν με την εμφάνιση ισχυρών αυτονομιστικών και αποσχιστικών τάσεων, αλλοτριωτικών διεκδικήσεων και φαινομένων εθνικού και θρησκευτικού φονταμεταλισμού.

Σαν αποτέλεσμα, μέχρι σήμερα έχουν ήδη σημειωθεί σοβαρότατες γεωπολιτικές ανακατατάξεις στην Βαλκανική με

επίκεντρο την παλαιά Σοσιαλιστική Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γ/Β.

Ήδη τα μέχρι το 1991 εξη Βαλκανικά κράτη έχουν γίνει δέκα με την απόσχιση της Κροατίας, Σλοβενίας, Βοσνίας και Σκοπίων.

Η ΣΟΔΓ μεταπίπτει το 1992 σε Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γ/Β(ΟΔΓ) αποτελούμενη από τις δημοκρατίες της Σερβίας και του Μαυροβουνίου.

Από τα νέα κράτη, η Βοσνία απειλείται με διαμελισμό και τα Σκόπια φαίνεται να οδηγούνται σε διάσπαση.

Η ΟΔΓ αντιμετωπίζει την πιθανότητα διάλυσης, με την διαφανή-νόμηση απόσχιση του Μαυροβουνίου, η δε Σερβία πέραν της πρωτοκρά δεδομένης απόσχισης του Κοσόβου σε ακόμη περαιτέρω συρρίκνωση μετά τις αναπτυσσόμενες αποσχιστικές τάσεις στο Πρέσεβο και ίσως μελλοντικά στην Βοϊβοντίνα και το Σαντζάκ.

Είναι προφανές ότι οι πρόσφατες εξελίξεις στην Νότια Σερβία και τα Σκόπια αποτελούν συνέχεια της κρίσης του Κοσσυφοπέδιου, ώστε πλέον σαφώς διαφαίνεται, ότι οι γεωπολιτικές ισορροπίες στη Βαλκανική δεν θα πρέπει να εξετάζονται μόνο υπό το πρίσμα της τύχης της ΟΔΓ, ή και της Σερβίας, αλλά και σε σχέση με τις εθνικές αλλοτριωτικές επιδιώξεις του αλβανικού παθράγοντα για τη δημιουργία της Μεγάλης Αλβανίας.

Ήδη στο γεωπολιτικό αυ-

τό παιχνίδι έχουν εμπλακεί όχι μόνο οι άμεσα ενδιαφερόμενες βαλκανικές χώρες αλλά και η Διεθνής Κοινότητα είτε στα πλαίσια των Διεθνών Οργανισμών (ΟΗΕ, ΝΑΤΟ, ΕΕ, ΟΑΣΕ) είτε, όπως πάντα με την παρέμβαση κατά διαφόρους τρόπους των Μεγ. Δυνάμεων και κυρίως των ΗΠΑ.

Επιπτώσεις - Προοπτικές

Σήμερα πέντε χρόνια από την Συμφωνία του Ντέιτον για την Βοσνία και δύο πενήντα χρόνια μετά την έκδοση της αποφάσεως 1244 του ΟΗΕ για το Κοσσυφοπέδιο, Βοσνία και Κοσσυφοπέδιο εξακολουθούν να αποτελούν πιθανές εστίες κρίσεως στις οποίες έχουν ήδη προστεθεί τα Σκόπια, η Νότια Σερβία και το Μαυροβούνιο. Εστίες κρίσεων, που μπορεί να λειτουργήσουν με τη λογική το «Ντόμινο» και να συμπαρασύρουν όλες τις χώρες της Βαλκανικής.

Λύσεις που να εξασφαλίζουν την ειρηνική συνύπαρξη της πανοπερμίας των εθνοτήτων της Βαλκανικής δεν έχουν βρεθεί παρά τις παρεμβάσεις της Διεθνούς Κοινότητας. Η βασική λοιπόν ιστορική αιτία της αστάθειας των Βαλκανίων, που είναι οι έντονες ιστορικές, θρησκευτικές, κοινωνικές και πολιτισμικές διαφορές των ευρύτατα διεσπαρμένων εθνοτήτων, παρά τις όποιες λύσεις, εξακολουθεί να υπάρχει και μάλιστα σήμερα εκδηλώνεται

Βαλκανικές Εξελίξεις και Προοπτικές

με ιδιαίτερη ένταση λόγω των προσφάτων συγκρούσεων.

Παρά την εκ των πραγμάτων «ταύτιση» της αλβανικής πολιτικής έναντι του προβλήματος του Κοσσυφοπεδίου με εκείνη του ΝΑΤΟ, των ΗΠΑ και των άλλων Δυτικών Δυνάμεων και την «προσεκτική» και «κεκαλυμμένη» επίσημη θέση της σ' ότι αφορά στον UCK, η επιτυχής στρατηγική της «κατά μέτωπο σύγκρουσης» του αλβανικού στοιχείου με την Σερβία, που οδήγησε στην νατοϊκή επέμβαση και τη σημερινή κατάσταση, όχι μόνο αναζωπύρωσε τις αλλοτρωτικές τάσεις για τη δημιουργία της Μεγάλης Αλβανίας αλλά και δημιούργησε μία γενικότερη «εθνική» αντίληψη σε ό,τι αφορά στον γενικότερο γεωστρατηγικό ρόλο της στην περιοχή.

Η πρόσφατη δράση του UCK είναι φανερό ότι αποβλέπει στην υλοποίηση των εθνικών της στόχων στις περιοχές όπου υπάρχει εμφανής παρουσία του αλβανικού στοιχείου (Πρέσεβο, ΠΓΔΜ κ.λ.π) εφαρμόζοντας την «στρατηγική» που χρησιμοποιήθηκε στο Κόσοβο ή όπου υπάρχουν αλλοτρωτικές διεκδικήσεις (Ελλάς, Τσαμουριά) όπου πιθανόν να εφαρμοσθεί μία διαφορετική προσέγγιση.

Παράλληλα η «δυναμική» που έχει αναπτύξει ο UCK ως «εθνικό» πλέον κίνημα από πλευράς πολιτικής οντότητας αλλά και στρατιωτικών δυνατοτήτων δημιουργεί προϋποθέσεις μελλοντικής δράσης του είτε ως εκτελεστικού οργάνου της αλβανικής

εθνικής πολιτικής είτε ακόμη και αυτοδύναμα.

Τα παραπάνω δημιουργούν μεσοπρόθεσμα ή και μακροπρόθεσμα προϋποθέσεις «αστάθειας» στην περιοχή (Κόσοβο, Πρέσεβο, Σκόπια, Βοσνία κ.λ.π) και πιθανές εστίες τοπικών κρίσεων των εξελίξεων εξαρτωμένων κυρίως από τη γενικότερη πολιτική των ΗΠΑ και των λοιπών Μεγάλων Δυνάμεων στην περιοχή ιδιαίτερα σ' ότι αφορά το μέλλον της ΟΔΓ.

Είναι φανερό ότι το μελλοντικό καθεστώς του Κοσσυφο-

πη πλευρα, με δεδομένο ότι για τους αλβανούς του Κοσσοβού η ανεξαρτησία αποτελεί την μόνη αποδεκτή λύση, ένα καθεστώς μίας «ευρείας αυτονομίας» με ταυτόχρονη διατήρηση της «κυριαρχίας και της εδαφικής ακεραιότητας της ΟΔΓ» όπως προνοεί η απόφαση 1244 του ΟΗΕ θα προκαλέσει αναμφισβήτητα την αντίδραση των αλβανών του Κοσσοβού, που μπορεί να επαναδραστηριοποιήσει τον UCK στην περιοχή μ' όλες τις αστάθμιστες περαιτέρω συνέπειες.

Τυχόν απόσχιση Κοσσοβού και Μαυροβουνίου θα σημαίνει την διάλυση της ΟΔΓ με όλες τις γεωπολιτικές επιπτώσεις στην Κεντρική Βαλκανική. Αντί της έστω και σημερινής Νέας Γ/Β θα μείνει μία Σερβία χωρίς έξοδο στην θάλασσα, κατεστραμμένη οικονομικά με ένα πληθυσμό μόλις 8 εκατ., έκταση το ήμισυ της Ελλάδος και απειλούμενη από περαιτέρω συρρίκνωση ανάκαμη πλέον να παίζει οποιονδήποτε στρατηγικό ρόλο στα Βαλκάνια.

Η Διεθνής Κοινότητα και ειδικότερα οι ΗΠΑ για να εξασφαλίσουν την σταθερότητα της περιοχής και να στηρίξουν την επίσημη τουλάχιστον πολιτική τους περί μη αλλαγής συνόρων θα πρέπει να διατηρούν επαρκή στρατιωτική παρουσία για αρκετό ακόμη χρόνο. Με δεδομένο όμως ότι δεν προτίθενται να εμπλακούν στρατιωτικά σε μελλοντικές κρίσεις η όλη προσπάθεια θα πρέπει να επικεντρωθεί στην πρόληψη των κρίσεων, στην έναρξή τους, παρά στην καταστολή, που σημαίνει, ότι θα πρέ-

πεδίου θα είναι καθοριστικό για τις όποιες μελλοντικές εξελίξεις στην περιοχή. Ένα καθεστώς πλήρους ανεξαρτησίας και απόσχισης από την Σερβία θα ικανοποιούσε την αλβανική πλευρά Κοσσυφοπεδίου, που πλύν όμως θα επηρεάσει άμεσα και προς την ίδια κατεύθυνση τις πολιτειακές εξελίξεις τόσο στο Μαυροβούνιο όσο και στα Σκόπια. Από την άλ-

Βαλκανικές Εξελίξεις και Προοπτικές

πει κυρίως να επιβάλουν διαδικασίες διαλόγου προς όλες τις εμπλεκόμενες πλευρές και ιδιαίτερα την Αλβανική προς την οποία, μέχρι στιγμής, δείχνουν μία αδικαιολόγητη ανοχή αν όχι εύνοια.

Μετά την πτώση Μίλοσεβιτς και την ανάληψη της εξουσίας από τον Κοστούνιτσα ο διεθνοπολιτικός προσανατολισμός της ΟΔΓ γίνεται πλέον σαφώς δυτικοστρόφος και σαφώς φιλοαμερικανικός. Ανάλογη φαίνεται να είναι και η ανταπόκριση της Δύσης και των ΗΠΑ. Ειδικότερα φαίνεται ότι οι ΗΠΑ αναπροσαρμόζουν τις πολιτικές τους προς μία εξισορροπημένη σχέση μεταξύ ΟΔΓ και Αλβανίας. Η αναστολή της δράσης του UCK στο Πρέσεβο ίσως να αποτελεί μία ένδειξη αυτής της αλλαγής.

Συμπερασματικά διαφαίνεται ότι μία συγκεκαλυμμένη ανεξαρτησία Κοσσυφοπεδίου και Μαυροβουνίου και δημιουργία μίας «χαλαρού τύπου ομοσπονδίας» ή και συνομοσπονδίας με την Σερβία φαίνεται να είναι μία πιθανή λύση.

Ειδικότερα σε ό,τι αφορά στα Σκόπια διαφαίνεται ότι η ικανοποίηση της προβαλλόμενης σήμερα απαίτησης για συνταγματική εξίσωση την δύο εθνότητων δεν θα αποδειχθεί αρκετή. Το πιθανότερο η χώρα αυτή οδηγείται στην αναγνώριση κάποιας εκτάσεως αυτονομίας των αλβανοφώνων στην περιοχή Τετόβου-Γκοσπιβαρ ενώ μία καντονοποίηση ή και ακόμη η ομοσπονδopoίηση δεν πρέπει μακροπρόθεσμα ν' αποκλεισθεί.

Οι όποιες εξελίξεις στις πιθανές περιοχές κρίσεων και ιδιαίτερα στα Σκόπια επηρεάζουν ιδιαίτερα τη χώρα μας και

βλάπτει άμεσα και σοβαρά τα ελληνικά στρατηγικά και οικονομικά συμφέροντα.

Η ανάδειξη ως βασικού αποσταθεροποιητικού παράγοντα στην περιοχή του αλβανικού στοιχείου, το οποίο τρέφει παραδοσιακές ανθελληνικές βλέψεις και επιδιώξεις, σε συνδυασμό μάλιστα με τη στενή σύνδεση του με την Τουρκική πολιτική της «περιφερειακής δύναμης», προστάτιδας των «μουςουλμάνων αδελφών» εγκυμονεί γενικότερους μελλοντικούς κινδύνους για την Ελλάδα. Ο Αλβανικός Μεγαλοϊδεατισμός εξάλλου εκδηλούμενος με τις προβαλλόμενες αλλοτρωτικές διεκδικήσεις για την Τσαμουριά σε μία σημερινή Ελλάδα των 700.000 περίπου Αλβανών μεταναστών δεν θα πρέπει ούτε βέβαια να υπερεκτιμάται αλλά ούτε και να παραβλέπεται και υποβαθμίζεται.

Οι δυσμενείς επιδράσεις στα ελληνικά συμφέροντα επιβάλλουν την ενεργό συμμετοχή της Ελλάδος στις διεθνοπολιτικές διαδικασίες αντιμετώπισης του προβλήματος του Κοσσυφοπεδίου και των δημιουργούμενων δυσμενών καταστάσεων στον εγγύς μας περίγυρο και ιδιαίτερα στα Σκόπια, τόσο στα πλαίσια των διεθνών οργανισμών, που συμμετέχει όσο και σε διμερές επίπεδο με τις χώρες της Βαλκανικής και τις λοιπές εμπλεκόμενες χώρες που επηρεάζουν την διεθνή πολιτική και ιδιαίτερα τις ΗΠΑ.

Και αναμφισβήτητα απαιτούνται προσεκτικές επιλογές και λεπτοί χειρισμοί εκ μέρους της χώρας μας σε ό,τι αφορά στις σχέσεις της με τις Δυνάμεις, που εμπλέκονται στο Βαλκανικό πρόβλημα αφού, όσο και αν φαίνεται περι-

εργο, το γεωπολιτικό παιχνίδι των επιρροών μεταξύ ΗΠΑ και ΕΕ στην Βαλκανική ακόμη συνεχίζεται και στο τέλος θα υπάρξουν οι κερδισμένοι και οι χαμένοι και μεταξύ των «συμμάχων» του ΝΑΤΟ και μεταξύ των "εταίρων" της ΕΕ.

Παράλληλα η Ελλάδα θα πρέπει να διατηρεί την επιβαλλόμενη στρατιωτική ισχύ και ετοιμότητα για την αντιμετώπιση των οποιωνδήποτε ανεξέλεγκτων εξελίξεων και καταστάσεων, όσο και αν αυτές φαίνονται απομακρυσμένες ή ανεπιθύμητες ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά στα Σκόπια. Αν κάποτε εκδηλωθεί το σύνδρομο του «ντόμινο» στην Βαλκανική κανείς δεν μπορεί να προδιαγράψει τις εξελίξεις και επιπτώσεις.

The running events in the Balkans and the likely perspectives

It is obvious, that the recent evolutions in South Serbia and Skopje, constitute a sequel of the Kosovo crisis, so that we can see clearly that geopolitical balance in the Balkans is not any more a speculation on the fortune of Federal Republic of Yugoslavia and Serbia. A new factor infiltrates this hot point. We witness an almost blatant Albanian pursuit to create the "Greater Albania".

Today, Bosnia and Kosovo constitute a likely home for a crisis breaking, in which Skopje, S.Serbia and Montenegro have been added. These hot places can cause a destructive chain reaction in a "Domino" acceptance so to induce "en masse" all the rest Balkan countries.

A viable solution is not yet attainable, because of the ethnological, religious, social and cultural differences and statuses in the area plus the pursuits of the USA, EU etc. Yet the conditions at this very moment indicate a negative stage for any arrangement.

Inferentially a covered independence of Kosovo and Montenegro appears through as a likely solution. A "loose Federation" and/or a "Confederation" with Serbia seems to be an acceptable creation.

Η Παγκοσμιοποίηση και ο ρόλος του Εθνους-Κράτους

**Αρχιπλοίαρχου ε.α. Ηλία
ΠΑΠΑΦΡΑΤΖΕΣΚΟΥ Π.Ν.**

Κοιτάζοντας το Παρελθόν

Η έννοια του κράτους όπως το γνωρίζουμε σήμερα πέρασε πολλές μεταβολές. Το κράτος-πόλη της αρχαίας Ελλάδας αυτοκαταστρέφεται με τον Πελοποννησιακό Πόλεμο. Το κράτος πόλη διαδέχονται η Ρωμαϊκή, η Βυζαντινή και η Οθωμανική Αυτοκρατορία. Μετά τις καταρρεύσεις των αυτοκρατοριών, παρουσιάζεται πολυδιάσπαση της Ευρώπης σε κρατίδια, πριγκιπάτα, βασιλεια, φέουδα για να ξαναπαρουν και πάλι τη μορφή του έθνους - κράτους όπως το γνωρίζουμε σήμερα.

Τα έθνη-κράτη, όπως τα ξέρουμε σήμερα είναι σχετικά πρόσφατες δημιουργίες στη νεότερη σύγχρονη Ευρώπη και άρχισαν να εμφανίζονται από τα τέλη του 19ου ειώνα με την Γαλλία και την Αγγλία. Τη νέα αυτή μορφή του κράτους συνηθίσαμε να την αποκαλούμε "Εθνικό Κράτος".

Καθώς το σύγχρονο έθνος εξελισσόταν, αποκτούσε σταδιακά και όλα τα βασικά χαρακτηριστικά του όπως τα γνωρίζουμε σήμερα. Καταλαμβάνει μια ενιαία γεωγραφική περιοχή, αποκτά εθνικά σύνορα, έχει λαό με κοινή εθνική συνείδηση. Αναπτύσσει τα σύμβολά του (σημαία, εθνικό ύμνο, ιστορία με εθνική σημαία κ.λ.π), ώστε να ενισχύσει τη συνείδηση της εθνικής ταυτότητας. Η εθνική γλώσσα κυριαρχεί, και το κράτος θεσμικά και οικονομικά έγινε το κέντρο όλων των δραστηριοτήτων.

Οι οικονομικές αντιλήψεις του μερκαντισμού, που καταλήγουν στον κρατικό παρεμβατισμό και επεκράτησαν αρχικά κατά τον 17ο αιώνα, εσκεμμένα απέβλεπαν στο να καταστήσουν στο έθνος, ισχυρό και αύταρκες.

Αντίθετα με την θεμελίωση κατά τον 18ο αιώνα του οικονομικού φιλελευθερισμού από τον Ανταμ Σμιθ, ο οποίος θεωρεί επικίνδυνο τον κρατικό παρεμβατισμό και διακηρύσσει, ότι η οικονομία πρέπει να λειτουργεί σύμφωνα με τους νόμους της ελεύθερης αγοράς

και όχι τις επιθυμίες του κράτους, τίθεται υπό αμφισβήτηση για πρώτη φορά, η διακηρυγμένη αυτονομία του κράτους.

Υπό αμφισβήτηση τέθηκε επίσης το έθνος-κράτος, όταν η κοσμοπολίτικη ιδεολογία του φιλελευθερισμού, επηρέασε την οικονομική ανάλυση του Καρόλου Μαρξ και τη δημιουργία του διεθνούς εργατικού κινήματος του μαρξισμού.

Από τους δύο μεγάλους "ολοκληρωτικούς πολέμους" του αιώνα μας που διεξήχθησαν ανάμεσα σε ανεπτυγμένες οικονομίες, η νίκη του έθνους-κράτους φαίνονταν απόλυτη.

Ο Α' Παγκόσμιος Πόλεμος γέννησε το διαβατήριο, αποδεικτικό έγγραφο της εθνικότητας του ατόμου.

Ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος γέννησε το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν (ΑΕΠ), ώστε να μπορεί το κράτος να ασκεί πλήρη έλεγχο στην παραγωγική δραστηριότητα.

Μετά το 1945 οι τάσεις αυτές άρχισαν να υποχωρούν στη σφαίρα της οικονομίας, συνεχίστηκαν όμως δυναμικά

στην πολιτική ζωή. Όμως η αυξανόμενη ένταση, που προκάλεσε ο ψυχρός πόλεμος επηρέασε άσχημα το κλίμα των διεθνών σχέσεων και ενέτεινε τη σημασία της διαρκούς "εθνικής ασφάλειας". Παρατηρείται λοιπόν αύξηση των εξοπλισμών, διατήρηση μεγάλων στρατιωτικών δυνάμεων, ύπαρξη δεκάδων χιλιάδων πυρηνικών κεφαλών, εξάπλωση σύγχρονων οπλικών συστημάτων. Όλα αυτά συνεπάγονται την συνεχιζόμενη ανάγκη για ισχύ, η οποία ελέγχεται από το έθνος-κράτος. Ετσι ενδυναμώνεται η έννοια του εθνικού κράτους, το οποίο καθίσταται ο κύριος πρωταγωνιστής στις διεθνείς σχέσεις.

Μεταβαλλόμενο Παρόν

Ωστόσο οι παραδοσιακές αυτές αντιλήψεις έχουν αρχίσει να αμφισβητούνται, εξ αιτίας του τρόπου με τον οποίο αλλάζει ο κόσμος μας. Μετά την κατάρρευση του υπαρκτού σοσιαλισμού και το τέλος του ψυχρού πολέμου, βλέπουμε να κλονίζονται και να μεταβάλλονται οι παγκόσμιες πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές δομές, ενώ συγχρόνως βρίσκεται σε διαδικασία η δημιουργία νέων.

Στη νέα διεθνή πραγματικότητα, η νέα διεθνής τάξη, έχει ήδη δεχθεί ως κυρίαρχο μοντέλο, το οικονομικό και πολιτικό μοντέλο της παγκοσμιοποίησης. Η παγκοσμιοποίηση ως εκ τούτου παρεσφύει στο εθνικό κράτος και το σχετικοποιεί, δημιουργώντας έτσι νέα πλαίσια

δράσης του έθνους-κράτους. Αποτελεί δε μια σύνθετη διαδικασία υπέρβασης και διάβρωσης των συνόρων, μέσα από υπερ εθνικές τάσεις που δημιουργούνται.

Ενδεικτικά, μια σειρά τέτοιων τάσεων και αλλαγών, που είναι φύση υπερεθνικές, διασχίζουν τα σύνορα και επιδρούν ακόμα και σε απομακρυσμένες κοινωνίες και επηρεάζουν τις λειτουργίες των εθνικών κρατών παρουσιάζονται παρακάτω :

***Στην Οικονομία.** Η ελεύθερη διακίνηση κεφαλαίων χωρίς διαμεσολάβηση κρατικών φορέων. Ο νέος καταμερισμός εργασίας και παραγωγής. Η εξάρτηση του κράτους από το παγκοσμιοποιημένο κεφάλαιο. Οι εμπορικές συναλλαγές χωρίς δασμολογικούς περιορισμούς. Η αδυναμία της εθνικής βάσης του φορολογικού συστήματος να συλλάβει την υπεραξία που παράγεται σε παγκόσμιο επίπεδο (π.χ. απώλεια φόρων από πολυεθνικές). Η αμφισβήτηση μορφών δράσης του κράτους, που του έδωσαν τη μορφή του "κοινωνικού κράτους" και του "κράτους πρόνοιας".

*** Σ τ η Σ ύ γ χ ρ ο ν η Τεχνολογία.** Η σύγχρονη τεχνολογία και ιδιαίτερα στις επικοινωνίες και την πληροφορική, φέρνει πιο κοντά την παγκόσμια κοινωνία επιδρώντας,

στην ταχύτερη ενημέρωση και πληροφόρηση, στην ταχύτερη διακίνηση του χρήματος και των ανταλλαγών, στην κουλτούρα και τον πολιτισμό, χωρίς το εθνικό κράτος να μπορεί να αντιδράσει για επιρροές, που δεν θα ήθελε να φθάσουν στους πολίτες του.

*Διάφορες Άλλες.

Μια σειρά από νέες αλλά και παλιές απειλές που συνυπάρχουν, όπως είναι η διεθνοποιημένη τρομοκρατία, τα ναρκωτικά, η διασπορά πυρηνικών όπλων και η διάθεση των πυρηνικών αποβλήτων. Ο υπερ πληθυσμός στις φτωχές χώρες, το μεταναστευτικό ρεύμα από τις φτωχές στις πλούσιες χώρες. Η αύξηση του πληθυσμού εθνικών ομάδων, μέσα στα ίδια εθνικά σύνορα. Η αύξηση και η αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων (ρύποι, ατμόσφαιρα, όξινη βροχή κ.λ.π.). Η αύξηση του κινδύνου ενός πολέμου για τους φυσικούς πόρους. Οι περιφερειακές διαμάχες με τη δική τους κοινωνικοοικονομική, πολιτισμική ή εθνική δυναμική είναι απίθανο να αμβλυνθούν.

Όλες αυτές οι αλλαγές, που διασχίζουν τα εθνικά σύνορα ασφαλώς δημιουργούν νέα πλαίσια δράσης του εθνικού κράτους και θέτουν υπό αμφισβήτηση το μέλλον του.

Η Παγκοσμιοποίηση και ο ρόλος του Έθνους-Κράτους

Η συζήτηση για το μέλλον του

Τι θα γίνει λοιπόν το εθνικό κράτος ; Ποιό θα είναι το μέλλον του ; Θα εξακολουθήσει να είναι ο κυριώτερος παράγων της διεθνούς πολιτικής ή θα αντικατασταθεί από άλλον παράγοντα με διακρατικές ή υπερεθνικές ιδιότητες, όπως μια περιφερειακή ολοκλήρωση, διεθνείς οργανισμοί κ.λ.π. ;

Μια μεγάλη συζήτηση υπάρχει σε εξέλιξη για το θέμα αυτό με διαφορετικές αφητηρίες, στο πλαίσιο της επιστήμης των διεθνών σχέσεων και με διαφορετικές σχολές σκέψης. Αυτές αυτοχαρακτηρίζονται, ως ρεαλιστικές και ιδεαλιστικές.

* **Ρεαλιστές**

Οι οπαδοί του ρεαλισμού, υποστηρίζουν ότι ο κόσμος είναι ένας κόσμος εθνικών κρατών. Τα κράτη χαρακτηρίζονται από αστάθεια "αναρχία" των σχέσεών τους στη διεθνή σκηνή, λόγω ελλείψεως ρυθμιστικής εξουσίας (ύπαρξης διεθνούς αναρχίας). Το αποκλειστικό δρών υποκείμενο είναι το εθνικό κράτος, το οποίο προσπαθεί να κατοχυρώσει την εθνική του ασφάλεια και την ανεξαρτησία. Η ειρήνη και η ασφάλεια κατοχυρώνονται με τη διατήρηση ισχύος, ισορροπίας δυνάμεων και πλούτου και όχι μέσω διεθνών και υπερεθνικών οργανισμών. Η στρατιωτική δύναμη παίζει κρίσιμο ρόλο στις διεθνείς σχέσεις. Οι νεορεαλιστές δέχονται, ότι όλα τα παραπάνω για το εθνικό κράτος, αλλά ως

ένα βαθμό δευτερευόντως παραδέχονται και την παρουσία άλλων παραγόντων, που δυνατόν να επηρεάζουν το παγκόσμιο γίγνεσθαι.

* **Ιδεαλιστές**

Οι οπαδοί του ιδεαλισμού έρχονται σε πλήρη αντίθεση με τον ρεαλισμό. Πιστεύουν ότι με την εξάπλωση της ελεύθερης αγοράς και της δημοκρατίας, θα κυριαρχήσει διαρκής ειρήνη. Η στρατιωτική ισχύς δεν παίζει γι' αυτούς πια κυρίαρχο ρόλο. Το Έθνος-Κράτος δεν αποτελεί πλέον το σημαντικότερο και αποκλειστικό δρών υποκείμενο στη διεθνή πολιτική σκηνή. Η έμφαση δίνεται σε διεθνείς οργανισμούς. Η γεωπολιτική έσβυσε γι' αυτούς και ανέτειλε η οικονομική συνεργασία.

* **Αλληλεξάρτηση**

Η σχολή αυτή ανήκε στον φιλελεύθερο ιδεαλισμό, αλλά χρησιμοποιεί οικονομικούς παράγοντες, όπου η εξάπλωση της οικονομίας της αγοράς και του ελεύθερου εμπορίου, αυξάνει την οικονομική αλληλεξάρτηση μεταξύ των κρατών. Υπε-ρασιπίζεται το ρόλο των πολυεθνικών υποκειμένων (υπερεθνικών και διεθνικών επιχειρήσεων) και υποβαθμίζει την σημασία του Εθνικού Κράτους. Τείνει να πιστέψει ότι η διαμορφούμενη αλληλεξάρτηση, ανάμεσα στα εθνικά κράτη και άλλα υποκείμενα (εταιρείες κεφαλαίου, πολυεθνικές, περιφερειακές ολοκληρώσεις κ.λ.π), υποχρεώνει σε συνεργασία και σχετική σταθερότητα και οδηγεί στην υπέρβαση του άναρχου χαρακτήρα του κράτους και στην εγκαθίδρυση

της ειρήνης.

* **Οικουμενισμός - Διεθνισμός**

Οι οπαδοί του οικουμενισμού θεωρούν ότι όλα τα σημαντικά προβλήματα που εμφανίζονται, ακόμη και στο εσωτερικό ενός κράτους, έχουν διεθνή χαρακτήρα και ότι κατά συνέπεια δεν υπάρχουν εθνικές λύσεις. Κατά συνέπεια ο ρόλος του εθνικού κράτους τείνει να μηδενισθεί.

Διαπιστώσεις

Η άποψη, ότι η παγκοσμιοποίηση υποσκάπτει οριστικά το ρόλο του κράτους, καθώς και η αντίθετη, ότι δεν δημιουργεί, καμμία ουσιαστική αλλαγή στην παρουσία του κράτους δεν διακρίνονται από την αίσθηση του μέτρου.

Οι Ρεαλιστές δεν εξαγούν πλήρως πως στάθηκε δυνατή η συλλογική ζωή και επιβίωση επί αιώνες δίχως έθνη, με την νεότερη έννοια του όρου.

Οι Ιδεαλιστές οι οποίοι υποστηρίζουν, ότι η έκλειψη των εθνών θα φέρει μόνιμη ειρήνη, ξεχνούν ότι πόλεμοι εγίνοντο και προ της δημιουργίας των εθνών και από πουθενά δεν προκύπτει, ότι η εμφάνιση των εθνών πολλαπλασίασε τους πολέμους. Οπως μέχρι σήμερα έγιναν πόλεμοι όχι μόνον μεταξύ εθνών, αλλά και εμφύλιοι εντός των εθνών, έτσι τίποτε δεν αποκλείει να γίνουν πόλεμοι στους κόλπους μιας ενιαίας ανθρωπότητας (μετά την υποθετική κατάργηση των εθνών).

Οπωσδήποτε οι λει-

τουργίες του κράτους αλλάζουν, και η φύση των νέων προκλήσεων καθιστά δυσκολότερο από πριν τον έλεγχο των γεγονότων από τις Κυβερνήσεις.

Είναι σαφές ότι το κράτος υφίσταται τις συνέπειες της παγκοσμιοποίησης, και τροποποιείται ο ρόλος του. Οι αλλαγές, που επιτελούνται στο ρόλο του κράτους, αφορούν μείωση των δραστηριοτήτων του και την απώλεια ελέγχου σε σημαντικούς τομείς της παραδοσιακής πολιτικής του. Οπωσδήποτε όμως παρατηρούμε την διατήρηση ακόμα και την αναβάθμιση του ρόλου, του έθνους-κράτους, σε αρκετούς τομείς, στις νέες μεταβαλλόμενες συνθήκες.

Στο νέο διαμορφούμενο παγκόσμιο περιβάλλον, προβάλλουν όμως και εθνικές στρατηγικές, που σκοπεύουν στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας του κράτους. Εμφανίζεται το ανταγωνιστικό κράτος, που αποσκοπεί στην ποιοτική αναβάθμιση των λειτουργιών του (δημόσια διοίκηση, ανταγωνιστικότητα επιχειρήσεων, παραγωγικότητα κ.λ.π) και ως εκ τούτου την διατήρηση και αναβάθμιση του ρόλου του.

Το σύγχρονο κράτος διαδραματίζει επίσης σημαντικό ρόλο, ενισχύοντας την δράση των επιχειρήσεων του διεθνώς και συμβάλλει στη διείσδυσή τους, στις νέες αγορές, κάνοντας χρήση των συγκριτικών του πλεονεκτημάτων.

Οι νόμοι της ελεύθερης αγοράς, που οπωσδήποτε

έχουν οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις στους πολίτες του κράτους, προκειμένου να λειτουργήσουν ευεργετικά, απαιτούν την παρέμβαση του κράτους.

Παρά την σε παγκόσμιο επίπεδο, δράση των επιχειρήσεων και της φαινομενικής ελευθερίας τους, αυτές δεν φαίνεται να επιθυμούν την ολοκληρωτική απεξάρτησή τους από το κράτος. Αντίθετα προσπαθούν να εκμεταλλευτούν τα πλεονεκτήματα, που τους παρέχει μία συνεργασία τους με αυτό (π.χ. επιχειρήσεις κατασκευής οπλικών συστημάτων). Εξ άλλου η θεωρία της διαπλοκής μεταξύ συμφερόντων των επιχειρήσεων και του κράτους, επιβεβαιώνεται και σε πολιτικό επίπεδο.

Σημαντικός είναι επίσης ο ρόλος του κράτους στην ανάπτυξη πολιτικών για υποδομές και έρευνα.

Πέραν των οικονομικών παραγόντων (πολλοί ακόμα θα μπορούσαν να έχουν αναφερθεί) που επιδρούν στην διατήρηση αλλά και ενίσχυση του ρόλου του σημερινού εθνικού κράτους, όπως παραπάνω εξετάσαμε, ας αναφερθούμε και σε μερικούς άλλους.

Ακόμη και μετά την αποκλιμάκωση της έντασης μεταξύ Ανατολής και Δύσης, θα εξακολουθήσουν να υπάρχουν απειλές για τη διεθνή σταθερότητα ή θα εφευρίσκονται καινούργιοι.

Για όλους αυτούς τους λόγους καθώς οι νέες και παλιές απειλές και προκλήσεις θα προβάλλονται όλο και περισσότερο οι λαοί θα στρέ-

φονται ενστικτωδώς, στις κυβερνήσεις τους για να βρουν λύσεις.

Στα Βαλκάνια, παρά τα διατυμπανιζόμενα από τη Δύση για ανοικτά σύνορα, και πολυεθνικά και πολυπολιτισμικά κράτη, δικαιώματα μειονοτήτων κ.λ.π. η επιλεγείσα λύση, είναι η δημιουργία αμιγώς εθνικών κρατών (Βοσνία, Σερβία, Κόσσοβο, Κροατία κ.λ.π).

Στη μεγάλη συζήτηση που γίνεται τώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, για την αρχιτεκτονική της Ευρώπης στα πλαίσια της ΚΕΠΑ, λαμβάνεται σοβαρά υπόψη, ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελείται από εθνικά κράτη. Αυτό σημαίνει ότι η ενοποιητική διαδικασία δεν μπορεί να υπερβεί κάποια όρια. Η Ενωμένη Ευρώπη μπορεί να επιτευχθεί και να διατηρηθεί μόνο αν σεβαστεί απολύτως τα έθνη, τις πατρίδες και τους πολιτισμούς. Οσοι ονειρεύονται ένα είδος υπερεθνικού ομοιογενοποιημένου Ευρωπαίου, δεν κάνουν τίποτα άλλο από το να υπονομεύουν την ίδια την Ευρώπη.

Συμπεράσματα

Στην περίοδο που διανύουμε, το κράτος αναλαμβάνει διττή δραστηριότητα. Από τη μία, ενσωματώνει στον εσωτερικό χώρο διαδικασίες, κανονισμούς και ρυθμίσεις οι οποίες αποφασίστηκαν σε χώρο ευρύτερο του εθνικού, ενώ, από την άλλη, προσπαθεί να μεγιστοποιήσει την επιρροή του εθνικού χώρου και των δικών του μηχανισμών, σ' αυτό

Η Παγκοσμιοποίηση και ο ρόλος του Έθνους-Κράτους

το διεθνές γίνεσθαι. Με άλλα λόγια, το άνοιγμα του εθνικού χώρου δεν συνεπάγεται κατάργηση του εθνικού κράτους, αλλά την, σε ένα βαθμό, τροποποίηση των λειτουργιών του.

Το άνοιγμα του εθνικού χώρου στις νέες προκλήσεις, παρά το ότι, δημιουργούν δυσλειτουργία στο κράτος, αυτό δεν σημαίνει αδυναμία ανάληψης νέων τροποποιημένων λειτουργιών που διατηρούν και σε άλλες περιπτώσεις ενισχύουν το ρόλο του.

Ο προστατευτικός ρόλος του κράτους σήμερα στις συνθήκες της αναρχίας της παγκοσμιοποίησης γίνεται σε πολλές περιπτώσεις περισσότερο αναγκαίος.

Συνοψίζοντας μπορούμε να πούμε, πως έστω και αν η αυτονομία και οι λειτουργίες του κράτους έχουν διαβρωθεί, από τις υπερεθνικές τάσεις, κανένα άλλο κατάλληλο υποκατάστατο δεν έχει εμφανισθεί ώστε να το αναπληρώσει ως βασική μονάδα που θα ανταποκριθεί στην παγκόσμια αλλαγή. Το έθνος-κράτος παραμένει μία ισχυρή πραγματικότητα, όσο και αν κάποιοι με δογματικό τρόπο προσπαθούν να το καταργήσουν.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- * ΟΥΛΡΙΧ ΜΠΕΚ : Τι είναι Παγκοσμιοποίηση
- * PAUL KENNEDY : Προετοιμασία για τον 21ο αιώνα
- * ΣΠΥΡΟΣ ΔΑΜΤΣΑΣ : Διεθνείς Σχέσεις και Παγκοσμιοποίηση
- * ΒΥΡΩΝ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ : Σύνορα. Η Μεταβαλλόμενη Σημασία της Εδαφικής Κυριαρχίας.
- * ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΝΔΥΛΗΣ : Από τον 20ό στον 21ο αιώνα
- * GRANK DEPPE : Η Νέα Διεθνής Τάξη

Διαχρονικά Διδάγματα

Απόσπασμα ομιλίας του αειμνήστου πνευματικού διδασκάλου και πολιτικού Παναγιώτου Κανελλοπούλου προς τους Ευέλπιδες, κατά τον Δεκέμβριον του 1935.

"Από την παγκόσμιαν ηθισάν, κοινωνικήν και πολιτικήν κρίσιν, η οποία, οφειλομένη εις την τολμηροτέραν προς νέον καθεστώς μετάβασιν της ιστορίας, θα διαρκέσει ίσως επί μακρόν, θα εξέλθουν σώοι μόνον οι λαοί εκείνοι, οι οποίοι δεν έχουν απλώς πίστιν εις εαυτούς - πίστιν εκδηλουμένην εις φρασεολογικά φληναφήματα - αλλά κατέχουν και την γνώσιν των μέσων δι' ην αι περί πίστεως εκδηλώσεις μεταφέρονται από τον καφφενείου, του βήματος της βουλής και της πανεπιστημιακής έδρας εις το εργοστάσιον, εις τους αγρούς, εις το σχολείον της ζωής. Εάν ο ελληνικός λαός δεν γνωρίζει τα μέσα ταύτα πρέπει να ευρεθούν άνθρωποι δια να τα διδάξουν εις αυτόν, Σπουδαίαν συμβολήν εις το έργον τούτου του διαφωτισμού είναι δυνατόν να παράσχητε εσείς ακριβώς, οι αυριανοί του ελληνικού λαού αξιωματικοί, Σεις από τας χείρας των οποίων θα εξαρτηθή εν πολλοίς, η διαπαιδαγώγησις των μελλουσών ελληνικών γενεών. Έργον σας δεν είναι μόνον η ανάπτυξις των μέσων της στρατιωτικής της χώρας μας αμύνης. Έργον σας είναι καλλιεργούντες τον χαρακτήρα και διαφωτίζοντες το πνεύμα εκείνων, τους οποίους η πολιτεία εμπιστεύεται εις τας χείρας Σας, να αναπτύξετε και τα μέσα της ηθικής του λαού μας αμύνης κατά των κινδύνων, οι οποίοι προκρίπτουσιν εξ αιτού τούτου του χαρακτήρος μας, κινδύνων οι οποίοι καθίστανται τοσούτω μάλλον απειλητικοί, όσον δυσμενέστεροι καθίστανται οι αντικειμενικοί όροι της υπάρξεώς μας. Η μόνη προς το μέλλον διέξοδος της Ελλάδος είναι εκείνη, η οποία συνδέεται προς μεγάλης θυσίας εκάστου εξ ημών ως ατόμου εις τον βωμόν του συνόλου.

Φροντίσατε να μην αποκλεισθή η διέξοδος αυτή. Η Ελλάς πρέπει να ζήση έστω και επί θυσία των Ελλήνων, έστω και επί θυσία της ανέσεως και ευημερίας αυτών ως μεμονωμένων ατόμων"

Επισκεφθείτε μας στο διαδίκτυο στη διεύθυνση:

Visit us in the website address:
www.elesme.gr

ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

Αντιστρατήγου ε.α. Ηλία Καζούκα

Οι εξοπλισμοί είναι αναγκαίοι στις χώρες για την ενίσχυση των ενόπλων δυνάμεών τους, οι οποίες εγγυώμενες την εδαφική ακεραιότητα, την ανεξαρτησία και την ασφάλεια δημιουργούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις ισχύος, αναπτύξεως και κατοχυρώσεως των συμφερόντων τους.

Δια την Ελλάδα, η οποία αντιμετωπίζει μία ορατή, πολυεπίπεδη και αμετακίνητη απειλή από τη γείτονα και σύμμαχο Τουρκία, οι εξοπλισμοί, τους οποίους δυστυχώς ουδέποτε κατόρθωσε να παράγει, με αποτέλεσμα να είναι εξαρτημένοι, καθίστανται επιβεβλημένοι, δια την επαύξηση της μαχητικής ισχύος των ενόπλων δυνάμεων και συνεπώς την εμπέδωση της αποτροπής του πολέμου στην ειρήνη και την επίτευξη της νίκης στον πόλεμο.

Ασφαλώς ουδείς εχέφρων Έλληνας αμφισβητεί, ότι η εκτίμηση περί απειλής είναι προϊόν ορθής, βασισμένης σε αποδείξεις και δυνατότητες και γιατί όχι και προθέσεις, πνευματικής εργασίας και όχι αυθαίρετα συμπεράσματα νοσηρής φαντασίας, επηρεασμένης υπό του προαιώνιου, αχαλινώτου μίσους μεταξύ των δύο λαών

(Ελλήνων και Τούρκων), που, παρά τους οποιουσδήποτε ευκαιριακούς εναγκαλισμούς, ενυπάρχει και δυστυχώς σε υψηλό ποσοστό, όπως απέδειξαν τα αποτελέσματα των σφυγμομετρήσεων, που προσφάτως εδημοσιεύθησαν.

Οι εξοπλισμοί είναι όμως και προϊόν εργασίας, τεχνολογίας, βιομηχανίας και κεφαλαίου των κρατών, τα οποία τους παράγουν και συνεπώς ακολουθούν αναπόφευκτα τους νόμους της οικονομίας, της προσφοράς και της ζήτησης. Η πώληση των πολεμικών μέσων αποδίδει εισόδημα στις χώρες παραγωγής και συμβάλλει στην οικονομική ανάπτυξή τους, την καλλιτέρευση των συνθηκών διαβιώσεως του λαού, την σταθερότητα και την ισχύ τους, αλλά και στην εξάρτηση-αγκίστρωση των εχουσών την ανάγκη χωρών.

Συνεπώς οι εξοπλισμοί τόσο ως προϊόν, όσο και ως μέσον ισχύος και επιβολής δημιουργούν ανταγωνισμούς και εξαρτήσεις σε πολλαπλά επίπεδα.

Μέσα απ' αυτό το γενικό πλαίσιο-πλέγμα-δεν ήτο δυνατόν να απομακρυνθούν και οι χειρισμοί δια την απόκτηση των αναγκαίων οπλικών συστημάτων, δια τις ένοπλες

δυνάμεις, από τη χώρα μας.

Οι ΗΠΑ και τα κράτη της ΕΕ είναι χώρες βιομηχανικές, παράγουσες σύγχρονα μέσα πολέμου, τα οποία πωλούν στις διάφορες χώρες. Είναι χώρες σύμμαχες μεν, αλλά ανταγωνίστριες δε, αφού το συμφέρον είναι ο ρυθμιστής των ανθρωπίνων σχέσεων.

Μέσα στη δίνη του ανταγωνισμού, στις συμπληγάδες πέτρες, ΗΠΑ-ΕΕ, ενεπλάκη και η πολιτική απόφαση προτίμησης από την Ελλάδα, σύμμαχο και πιστό πελάτη της πρώτης και νεόκοπο μέλος της δεύτερης, της αγοράς συγχρόνων αεροσκαφών τετάρτης γενεάς και αρμάτων από την ΕΕ, αντί των αντιστοιχών και ενδεχομένως πλέον αξιοπίστων και συμβατών αμερικανικών.

Οι ΗΠΑ είχαν αναμφίβολα κάθε συμφέρον να επιδιώκουν την ακύρωση της αποφάσεως της Ελλάδος, εκμεταλλευόμενες προς τούτο και την διστακτικότητα υλοποιήσεώς της εκ μέρους της Ελληνικής Κυβερνήσεως. Ανέμενον συνεπώς την κατάλληλη ευκαιρία ή τη δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών, δια της ασκήσεως πιέσεως επί των πάσης φύσεως ελεγχόμενων παραγόντων. Οι επόμενες κινήσεις θα δείξουν του λόγου το αληθές.

ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

Η Ελλάς και η Τουρκία από το 1974 διεξάγουν έναν ακήρυκτο πόλεμο και έχουν επιδοθεί σε ένα φρενήρη ανταγωνισμό εξοπλισμών διακαθαρώς αμυντικούς σκοπούς η πρώτη και επιθετικούς η δεύτερη, που ονειρεύεται τα κλέη της οθωμανικής αυτοκρατορίας, συνεπικουρούμενη, δια διαφορετικούς λόγους, τόσο από ΗΠΑ όσο και από ΕΕ.

Αποτέλεσμα του ανταγωνισμού των εξοπλισμών είναι η διάθεση εκ μέρους των αντιπάλων χωρών σημαντικού ποσοστού του καθαρίστου εθνικού προϊόντος, από τα υψηλότερα στις χώρες του NATO, δια την απόκτησή τους, γεγονός που επιβραδύνει την οικονομική, κοινωνική και μορφωτική ανάπτυξη των λαών των δύο χωρών. Το βάρος του κόστους των εξοπλισμών έχει καταστεί δυσβάστακτο φορτίο δι'αμφοτέρους τους λαούς.

Η εξαγγελθείσα από την Τουρκία μείωση των εξοπλισμών, δια το ακριβέστερον η αύξηση του χρόνου υλοποισεώς τους, καθόσον περί μετακύλισης πρόκειται και όχι ακύρωσης, δίνει την ευκαιρία ανάκαμψης της καταπιεζομένης και καταρρέουσας οικονομίας του «μεγάλου ασθενούς» της Τουρκίας.

Η Ελλάς στο πνεύνα της προσέγγισης και αλληλεγγύης των δύο χωρών, που εντέχνως, πλην ανεπιτυχώς, καλλιεργείται τα δύο τελευταία χρόνια ακολούθησε και προσέφυγε ασθμαίνοντας στην ανακουφιστική δι'αυτήν απόφαση της ακύρωσης του προγράμματος εξοπλισμών δια τις ένοπλες δυνάμεις.

Φαίνεται πως δεν έχουμε το θάρρος να τολμήσουμε να εκμεταλλευθούμε το παραπάτημα του προηγούμενου ανταγωνισμού μας, δια να τον φθάσουμε και να τον προσπεράσουμε.

Η ύπαρξη τριβών στους κόλπους του κυβερνώτος κόμματος, ως προς το πρόβλημα μεταξύ παλαιοκομματικών και εκσυγχρονιστών, που θυμίζουν γέρικο άλογο με καινούργια περπατησιά, είναι γεγονός φαεινότερον του πρασίνου ηλίου.

Είναι γνωστό πως μέχρι προ τινος ο Έλληνας Υπουργός Εθνικής Αμύνης, δια λόγους εσωτερικής, κομματικής αντιπολιτεύσεως στο παιχνίδι διαδοχής και επικρατήσεως στην κομματική ηγεσία, επέρριπτε ευθύνες στην Κυβέρνηση δια έλλειψη κοινωνικής πολιτικής, ενώ συγχρόως υπερηφανεύετο δια την εξασφάλιση των αμυντικών δαπανών, την απόκτηση συγχρόνων εξοπλισμών και τον αποκαλούμενο εξοπλισμό των ενόπλων δυνάμεων, στη δομή, στην οργάνωση, στην εκπαίδευση και στο δόγμα.

Υπήρχε συνεπώς ασυνέπεια λόγων και έργων, δεδομένου, ότι η κοινωνική και αμυντική πολιτική δρουν ως ζεύγος αντιρρόπων δυνάμεων. Η αντίφαση αυτή έδειξε και την αχίλλειο πτέρνα του, δια να πληγεί υπό των εσωκομματικών του αντιπάλων, αλλά και να δώσει την αφορμή μετακύλισης του βάρους των αμυντικών δαπανών επ'ωφελεία της εφαρμογής κοινωνικής πολιτικής, καίτοι δεν είχε παρέλθει εξάμηνο από την ψήφιση του επιμελημένου κρατικού προϋ-

πολογισμού.

Δικαίως θα διερωτάσθε, εάν είναι δυνατόν τα εθνικά συμφέροντα να συνιστούν χώρο εκδηλώσεως προσωπικών αντιπαραθέσεων, που αποβλέπουν στο σφετερισμό της εξουσίας. Ασφαλώς και είναι. Τα πράγματα το δείχνουν.

Οι εξοπλισμοί των ενόπλων δυνάμεων και κατ'επέκταση η ζητούμενη επιχειρησιακή ετοιμότητα συνεθλίβησαν μεταξύ των ανταγωνισμών ΗΠΑΕΕ, Ελλάδος-Τουρκίας και των εσωτερικών κομματικών ανταγωνισμών των κυβερνώτων, οι οποίοι φαίνεται πως δεν έχουν αποβάλει τις προ του 1996 απαξιωτικές απόψεις δια το ρόλο και τη χρησιμότητα των ενόπλων δυνάμεων της χώρας.

Η Ελλάς απώλεσε τη χρυσή ευκαιρία να μειώσει το άνοιγμα της ανισότητος των εξοπλισμών των δύο χωρών. Βοηθεί τον αντίπαλο, που σκόνηταψε, να σηκωθεί, αγνοούσα, ότι θα τον ξαναβρεί μπροστά της μετά την πρώτη ανάσα και απόκτηση δυνάμεων, θυσιάζουσα τοιουτοτρόπως το εθνικό συμφέρον σε μία συναισθηματική, κοντόφθαλμη και πέραν του ατλαντικού επηρεαζόμενη πολιτική και διπλωματία. Διπλωματία, που είναι θεμελιώδες να στηρίζεται σε ισχυρές ένοπλες δυνάμεις και ισχυρή οικονομία.

Φαίνεται όμως, ότι και οι τρεις παραπάνω παράγοντες στη χώρα μας δεν ευρίσκονται σε σωστή πορεία.

Η διπλωματία πορεύεται σε λανθασμένη εκτίμηση, παραγνωρίζουσα τόσο τη φυσική ικανότητα, όσο και τις προθέσεις της αντίπαλης Τουρ-

ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

κίας, τρέφουσα συνάμα φρούδες ελπίδες δια την ευρωάμυνα και την Ευρώπη των πολιτών, που χάνονται στις βαθιά ριζομένες συνειδήσεις των εθνικών κρατών.

Οι ένοπλες δυνάμεις τείνουν να απωλέσουν την υπεροχή της μαχητικής ισχύος έναντι των Τουρκικών, που απαιτείται, δια να αντιμετωπίσουν επιτυχώς μία μελλοντική επίθεση, την πρώτη πιθανότητα θα είναι και η τελευταία, βάσει της οποίας θα κριθεί η έκβαση του πολέμου και θα προγραφεί το μέλλον της χώρας.

Είναι αναγκαίο η στρατιωτική ηγεσία να πείσει την πολιτική δια την αξία και την κρισιμότητα της πρώτης μάχης, την οποία θα κερδίσει εκείνος, που διαθέτει πρωτοβουλία, ημξημένη επιχειρησιακή ετοιμότητα, που στηρίζεται σε ποιότητα εξοπλισμών, σε ημξημένη επάνδρωση, σε σκληρή εκπαίδευση και σε υψηλό ηθικό στρατού και λαού.

Η οικονομία, παρά την ευημερία των αριθμών, που είχαν ως αποτέλεσμα την πολιτική πράξη της εισόδου της χώρας μας στην ΕΕ, φαίνεται πως αποκλίνει παρά συγκλίνει προς την οικονομία του Ευρώ. Βέβαιο πάντως είναι, ότι η επιλεκτική λιτότητα θα συνεχισθεί και κατά το πρώτο τέταρτο του νέου αιώνα.

Από την όλη πλοκή διαφαίνεται, ότι οι ΗΠΑ κερδίζουν την επιδιωκόμενη επαναδιαπραγμάτευση της πωλήσεως των οπλικών συστη-

μάτων προς την Ελλάδα, πωλούν προστασία προς την Τουρκία αφενός με τη διατήρηση της ισορροπίας αν όχι υπεροχής των εξοπλισμών έναντι της Ελλάδος και αφετέρου με την τεχνητή αναπνοή στη νοσούσα οικονομία της δια της μετακλίσεως του προγράμματος των εξοπλισμών της και βασικώς επιτυγχάνουν την διατήρηση του ελέγχου στο χώρο του Αιγαίου και της Τουρκίας και εκειθεν είτε προς Βαλκάνια είτε προς Μαύρη Θάλασσα, Καύκασο και Μέση Ανατολή, προς εξυπηρέτηση των ζωτικών συμφερόντων τους. Και όλα αυτά επί ζημιά του κύρους και της υποδαυλιζομένης και αμφισβητούμενης οντότητας της ΕΕ και ειδικότερα της Ευρωάμυνας.

Κυρίως όμως ζημιούται η επιχειρησιακή ετοιμότης των Ενόπλων Δυνάμεων της Ελλάδος, η άμυνα, η οποία δημιουργεί το απαραίτητο κλίμα και αποτελεί εχέγγυο οποιασδήποτε μορφής οικονομικής ανάπτυξης και εφαρμογής κοινωνικής προνοίας.

Αυτή είναι η πλοκή του δράματος. Και η λύση; Μπορεί να προέλθει από την κατάστροφή ενός γενικωτέρου πλαισίου, δια το οποίον απαιτείται:

*Αρραγής εσωτερική ενότητα σε όλα τα επίπεδα εθνικής προσπάθειας.

*Πρόταξη του εθνικού συμφέροντος έναντι του προσωπικού, του συντεχνιακού, του κομματικού.

*Τοποθέτηση στρατηγικών στόχων και καθορισμός προτεραιοτήτων και τακτικών κατακτήσεών τους, με βάση τις

εκτιμήσεις των ειδικών.

*Διατήρηση ισχυρών και αξιομάχων ενόπλων δυνάμεων, στηριζομένων πλέον των άλλων σε σύγχρονα οπλικά συστήματα άμεσης προτεραιότητας αποκτήσεως των.

*Ανάπτυξη υγιούς και ισόρροπης οικονομίας με δυνατότητα εφαρμογής κοινωνικής πολιτικής, στηριζομένης σε πόρους προερχομένους από εθνική λιτότητα, αναλογική ανακατανομή των οικονομικών βαρών και περιστολή παροχών.

*Ενάσκηση εύκαμπτης μεν, αξιοπρεπούς δε και διορατικής διπλωματίας και εθνικής πολιτικής, υπεράνω των οποιωνδήποτε ανταγωνισμών.

*Υπεύθυνη ενημέρωση του λαού με βάση την αλήθεια και με σκοπό την ανάπτυξη υψηλού φρονήματος.

Δεν μας επιτρέπεται να είμαστε ασθενή αθύρματα, όταν απέναντί μας έχουμε ισχυρούς εχθρούς.

Λάτιμερ

Visit our site, you can find us in

www.elesme.gr

HELLENIC INSTITUTE OF STRATEGIC STUDIES
CONFERENCE
STRATEGY 2001
WEAPONS DEFENCE PROGRAMS
ATHENS, GREECE
 Organized by the HELLENIC INSTITUTE OF
 STRATEGIC STUDIES
ANNOUNCEMENT AND CALL FOR INTEREST
CENTRAL IDEA

This conference aims to provide a forum for presenting the views of Government and Private Agencies, Universities, Industrial Firms and Independent Researchers involved in the fields of Strategy, Policy of National Defence and Weapons' Defence Programs.

ORGANIZER

The organizer of the conference is the HELLENIC INSTITUTE OF STRATEGIC STUDIES (HEL.I.S.S).

HEL.I.S.S. (founded in 1994) is a "Think Tank" with the following objectives :

- * To carry out study, research and analysis of Strategy issues such as those concerning the Military Strategy, the geostrategic, the economic aspect, the implications to the environment and other related issues that rise and preoccupy the Greek Territory, the Balkans, but also the general area of the Mediterranean and the Black Sea.

- * To examine Security issues related to the prementioned areas.

- * To submit proposals to either government agencies or the private sector based on the analysis of the issues mentioned.

AIM

The Aim of the Conference is the projection of views and the submission of proposals concerning the different objects of the Strategy with emphasis on the Defence Programs, Defence Technology and the actions to be taken. The main areas of interest are as follows :

- * National Strategy - Policy of National Defence.
- * Crisis Management.
- * Decision Making regarding the Selection of Weapon Systems.
- * Strategy and Weapon Systems.
- * Strategy and Military Technology.
- * Common European Armament Defence Programs.

PRESENTATIONS - ABSTRACTS

Participants are encouraged to present their views. Duration of the presentations approximately 20 minutes. Time for discussion will be provided. An abstract of the presentation should be received by HEL.I.S.S. on about 15 July 1999 for further coordination.

- * Hellenic Defence Industry.

TIME TABLE SCHEDULE OF THE CONFERENCE

- * 30 Jul 2001 : Submission of abstracts by the Participants.
- * 1 Aug-15 Aug 2001: Coordination of Abstracts (by HEL.I.S.S)
- * 15 Aug 2001 : Notification of Participants (by HEL.I.S.S)
- * 30 Oct 2001 : Submission of the final presentation by the Participants
- * DECEMBER 2001 : Conference - STRATEGY 2001

SPONSORS

The execution of conference is based on Sponsorship.
MINUTES

All papers, views, proposals presented at the conference, will be published and distributed to all participants as well as to the Government and Private agencies.

LANGUAGES

Hellenic and English are the official languages

COMMUNICATION for more details and coordination:

- TEL : 0030-1 - 6411675, 6411595
- FAX : 0030-1 - 6411595
- E-MAIL : elesme @ otenet. gr

From page 15

Globalization and the role of the nation-state

Watching in the past we notice a variety of changes to the way of governing people or organizing their potential and their gross product. The present is changing in front of new appeared factors that are dictated from political expediences to multinational economical holdings. Today we distinguish trends for globalization, first to the sector of the economy and then to modern technology and a great number of secondary issues. Yet we discuss for the future though different aspects reach out the hot subject. The school of realists contend that the world is a frame of ethnically separated nations. The school of idealists maintain to the option of expanding the market economy and democracy that will bring the prevail of a permanent world peace, etc.

Concluding we mark that for the present the state is going to keep on functioning with a role more responsible, more vulnerable to outer influences and more aware of the nowadays reality.

From page 20

Armaments and competitions

Armaments are inevitable for strengthening the armed forces, which must guarantee the territorial integrity, independence and the security of the state and to create the necessary presuppositions for power development and peace.

